

Entrevista a l'Alba Picado

Notícies - Activitats col·legials - Biblioteca - L'entrevista - Compartint coneixement
Serveis col·legials - Consultes col·legiats - Descomptes - Normes de publicació

Junta de Govern**Deganat**

Sr. Àngel Pérez de Gracia

Vicedegana

Sra. Jèssica Garrido

Secretària

Sra. Mar Busquets

Tresorera

Sra. Núria Arsedà

Vocal de comunicacions

Sra. Sara Colom

Vocal de premsa

Sra. Cristina Hernández

Vocal de formació contínua

Sr. Néstor Aparicio

Vocal de difusió

Sra. Jennifer Calvo

Vocal de legislació

Sra. Silvia Ramos

Vocal de competències:

Sr. Víctor Lamor

COTOC:

Adreça:

C. Vilapicina núm. 49, bxs.,
08031, Barcelona.

Telèfon: 93 008 56 78

info@cotoc.cat

www.cotoc.cat

Disseny:

Empresa d'Economía Social
Apunts.

Maquetació:

Empresa d'Economía Social
Apunts.

Traducció i correcció:

Mar Esteller

Tirada: 446

De. legal : B-14781-2013

ISSN: 2339-8035

La Revista del COTOC accepta la diversitat d'opinions dels seus col·laboradors, de la qual no es fa responsable.

Índex

05	EDITORIAL
06	Presentació de la nova junta
08	NOTÍCIES
08	del COTOC
14	destacades
24	ACTIVITATS COL·LEGIALS
26	BIBLIOTECA
28	COMPARTINT CONEIXEMENT
28	Entrevista a l'Alba Picado.
34	Què pot fer un terapeuta ocupacional amb una impressora 3D?
36	El terapeuta ocupacional del servei de promoció, manteniment i recuperació de l'autonomia personal
43	SERVEIS COL·LEGIALS
44	CONSULTES
48	DESCOMPTES PER A COL·LEGIATS
50	NORMES DE PUBLICACIÓ

Benvolguts i benvolgudes,

Ens plau anunciar-vos que, per primera vegada des de la constitució del COTOC, una candidatura alternativa a la Junta actual s'ha presentat a la convocatòria d'eleccions per escollir la nova Junta de Govern del COTOC. La Junta actual celebrem aquest esdeveniment i, degut al llarg recorregut al capdavant d'aquesta institució, la dedicació que requereix, la participació en altres projectes i el gran entusiasme que ha mostrat el nou grup per ser la futura Junta del COTOC, la Junta actual hem decidit passar el relleu a la nova candidatura retirant la nostra. Així doncs, és un plaer proclamar la candidatura encapçalada per Àngel Pérez de Gracia com a electa.

Des de la creació de l'APTOC l'any 1995, s'han anat rellevant els mandats de la junta directiva, construint al llarg dels anys una línia de treball centrada en l'activitat, una manera de fer que hem cuidat durant tot aquest temps i que estimem molt. En aquest recorregut han estat molts els professionals que hi han participat, tant des dels successius òrgans de direcció, com des de les comissions, grups de treball i grups territorials, realitzant formacions, xerrades, elaboració de documents, col·laboracions puntuals, etc. Amb l'aprovació i posterior creació del COTOC l'any 2013, es va culminar un desig col·lectiu dels i les terapeutes ocupacionals de Catalunya: disposar d'una corporació de dret públic que ens representés. La transformació d'associació a col·legi professional va implicar una major solidesa a la professió, així com un notable increment de càrrega de feina. Durant aquests 6 anys la Junta actual, gràcies a la participació de totes les persones col·legiades, i prèviament els socis i sòcies de l'APTOC, hem dut a terme una gran feina. Per a més detall, es poden consultar les memòries del COTOC.

La Junta actual estem molt satisfetes amb la feina realitzada i per haver format part d'un grup operatiu en el qual hem discutit, compartit idees i reflexions i, sobretot, treballat moltíssim, produint tasca i gaudint molt... i fruit d'això hem vist créixer el volum de correus interns i externs, de reunions, d'encàrrecs, d'actes i esdeveniments, etc.

Ens alegra enormement veure que aquest treball ha seduït un nou grup de persones que, conjuntament, s'han preparat amb l'objectiu de posar-se al capdavant de l'entitat amb la gran responsabilitat que significa portar a terme la directiva d'aquest gran projecte que és el COTOC. És una satisfacció per la Junta que el COTOC hagi suscitat tant d'interès.

Volem felicitar aquesta nova candidatura per haver-se presentat a aquest repte i ens alegrem que vulguin agafar el relleu. Per nosaltres serà fantàstic poder traspasar la gran i preuada feina realitzada i esperem que la junta entrant continuï duent a terme el gran treball que encara queda per fer. Tal com es podrà consultar a la memòria del 2018, la Junta sortint volem transmetre a tots els col·legiats aquelles feines d'especial rellevància que pensem que s'haurien de seguir treballant.

Finalment, volem agrair especialment a totes i tots els terapeutes ocupacionals que han fet possible durant tots aquests anys el producte que és ara el COTOC. Ha estat un enorme plaer participar de forma tan activa en aquest gran projecte comú que representa el Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya.

La Junta de govern 2017-2019

Presentació de la nova junta

Benvolguts, Benvolgudes,

Com bé sabeu, per primera vegada des de la constitució del COTOC, es va presentar a les eleccions del col·legi una candidatura alternativa a la Junta que el va constituir. El relleu l'hem agafat la candidatura encapçalada per l'Àngel Pérez de Gracia. Volem agrair a l'anterior junta tota la feina realitzada durant aquests anys i el compromís demostrat cap a la teràpia ocupacional. També els volem agrair el traspàs d'informació que ens han facilitat, per continuar treballant per la professió i per les i els terapeutes ocupacionals.

La nova Junta de Govern del nostre col·legi professional som una junta oberta, amb ganes d'escoltar les vostres inquietuds i que col·laboreu formant part d'aquest projecte, ja sigui participant en un grup de treball, una comissió o donant la vostra opinió personal. Volem fer créixer el col·legi i, per aquest motiu, necessitem que tots treballem plegats pel bé de la professió. En aquesta línia, des de la Junta entenem la importància de la proximitat al col·legiat així que, a part del suport i assessorament als i les terapeutes ocupacionals de Barcelona, apostem pels grups territorials d'arreu de Catalunya: Girona, Catalunya Central, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre, amb l'objectiu d'apoderar-los com a agents importants dintre del seu territori amb el suport del COTOC.

Per tal de continuar treballant per la professió i per les i els terapeutes ocupacionals, hem donat continuïtat a aquelles feines d'especial rellevància que s'havien iniciat des de l'anterior junta. De la mateixa manera, se n'han iniciat de noves que se'ns han presentat en el poc temps que acumulem de recorregut. Encapçalar un col·legi professional és un gran repte però amb ganes, il·lusió i motivació intentarem fer el millor per la teràpia ocupacional.

Els nostres objectius principals són: compromís per la professió i pels col·legiats i les col·legiades, representar la professió als diferents estaments i a tota la comunitat en general, defensar la teràpia ocupacional i els interessos dels professionals, vetllar per les necessitats de la professió, dels terapeutes ocupacionals i de les bones praxis i oferir proximitat al col·legiat.

Tot i que sumem molt poc temps de candidatura, us volem mostrar algunes de les tasques i/o activitats que s'han fet fins ara:

El passat 31 de març es va formar la primera Junta de Govern del Consejo General de Colegios Profesionales de Terapia Ocupacional Estatal (CGCPTO), on el COTOC forma part de la Junta de Govern amb una vocalia. EL CGCPTO ja està treballant de manera conjunta amb tots els col·legis professionals, i entre d'altres tasques, s'han començat a redactar els estatuts que regularan la nostra pràctica professional.

Al nostre territori, el COTOC està participant al Fòrum de Diàleg de les Professions Sanitàries. Aquest fòrum es va crear des del Departament de Salut amb l'objectiu de detectar les noves demandes de salut, evidenciar la necessitat de canvis del sistema sanitari i apoderar els professionals per ajudar a fer un replantejament del sistema. Aquest projecte s'està desenvolupant en diferents fases en les quals el COTOC està participant, per tal que es visibilitzi la professió i es tinguin en compte les seves particularitats.

La junta del COTOC ha continuat el contacte amb les universitats (UVic i EUIT), unint esforços i creant aliances per continuar treballant per la professió. Amb aquest objectiu, ja s'està dissenyant la propera jornada del Dia de la Teràpia Ocupacional que segur que serà d'interès per tothom. En breu us podrem oferir més informació sobre el tema.

Finalment, volem fer especial menció a les darreres jornades del COTOC, que van estar centrades en l'acompanyament al final de la vida. Vam poder gaudir de ponents de gran qualitat professional i humana, que van facilitar un espai de reflexió comú sobre diferents aspectes relatius a la jornada. A més, es va fer palesa la importància de la pràctica (teràpia ocupacional) basada en l'evidència per al creixement de la disciplina.

Gràcies a tothom per ser sempre presents amb nosaltres i esperem que tots i totes ens acompanyeu i us animeu a treballar junts per la teràpia ocupacional.

La nova junta de govern

Notícies del COTOC

Jornada de Celebració del Dia Mundial de la Teràpia Ocupacional del 2018

El passat dissabte **27 d'octubre de 2018** es va dur a terme la **III Jornada de Celebració del Dia Mundial de la Teràpia Ocupacional**, que enguany s'ha celebrat sota el títol **"El paper de la teràpia ocupacional en l'atenció integrada: un repte de coordinació social i sanitària"**.

Terapeutes ocupacionals i altres professionals, estudiants, representants de col·legis professionals de disciplines afins i representants de l'administració pública es van trobar a l'auditori del CCCB en una jornada que va comptar amb una assistència de més de 70 persones.

La taula inaugural va anar a càrrec dels representants de les tres entitats organitzadores: la **Sra. Marta Gutiérrez**, degana del COTOC; la **Sra. Paola Galbany**, degana de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la UVic-UCC, i la **Sra. Montserrat Comellas**, directora de l'EUIT. També hi va participar el director dels serveis territorials de Barcelona del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, **el Sr. Eliseu Oriol**, qui va fer un especial agraïment de caire institucional però també personal. El tema central de la taula inaugural va girar a l'entorn del canvi de model que ha d'impulsar una mirada global de la persona en el qual la teràpia ocupacional ha d'ocupar un espai en l'atenció primària.

La primera presentació va ser a càrrec de la **Sra. Anna Vila Rull i del Sr. Sebastià J. Santaeugènia González**, que van parlar dels serveis de promoció

de l'autonomia personal com un repte de coordinació social i sanitària.

A continuació, van intervenir la **Sra. Laura Agud i el Sr. Joan Carles Contel**, que van exposar el Programa d'Atenció Integrada Domiciliària (PAID) i el paper de la teràpia ocupacional.

Ambdues presentacions van ser un exemple de com el Departament de Salut i el Departament de Treball, Afers Socials i Família tenen un repte important al davant per fer un treball conjunt i realment integrat.

Seguidament el **Sr. Roberto Salvador** va parlar del servei integral de valoració funcional i assistència a la llar Queda't a casa a través de la presentació d'un cas en el qual es fa una avaluació completa de les adaptacions necessàries al domicili, a través d'un treball interdisciplinari, perquè la persona tingui tota la informació abans de prendre la decisió de marxar del domicili.

Posteriorment la **Sra. Montse Vázquez** va explicar el procés del servei de teràpia ocupacional com a recurs del servei bàsic d'atenció social.

Finalment, va tenir lloc la ponència de la **Sra. Verònica Méndez**, que va exposar aspectes relacionats amb l'acompanyament en processos de vida al Programa de Joves de la Fundació Salut Mental Catalunya.

Les jornades de celebració de la teràpia ocupacional són fruit de la col·laboració entre el COTOC, la UVIC-UCC i l'EUIT, les 3 entitats implicades en el foment del coneixement de la teràpia ocupacional a Catalunya.

Fe d'errates

Es fa constar que s'ha detectat l'error següent a la publicació anterior de **La Revista del COTOC núm. 10**, publicada el setembre de 2018:

A la **pàg. 26** consta que la ponent Sílvia Eek explica la seva experiència al CAP II Maresme, però en realitat és al CAP Sant Ildefons de Cornellà on treballa i en el qual va basar la seva exposició.

Reunió del Consell Tècnic de Formació Contínua

El 15 de febrer la secretària i el vocal de formació contínua es van reunir amb la **Sra. Maria Nolla**, secretària del Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CCFCPS); la **Sra. Cristina Rodríguez**, de l'Escola Universitària d'Infermeria i Teràpia Ocupacional (EUIT), i les **Sres. Pilar Bové** i **Judit Rusiñol** de la Universitat de Vic (UVic).

El CCFCPS és un fòrum de caràcter professional sobre formació i desenvolupament professional dels terapeutes ocupacionals. Fonamentalment es dedica a l'acreditació d'activitats de formació continuada (FC); la designació d'avaluadors; l'anàlisi quan hi ha activitats dubtoses per la naturalesa de l'organitzador, pels continguts de l'activitat, pels destinataris de l'activitat o per alguna altra característica que hagi plantejat dubtes a avaluadors o coordinador. L'objectiu de la reunió va ser reconstituir aquest Consell, ja que la majoria de les persones que el formaven anteriorment no han volgut seguir amb l'activitat en aquest.

Congrés Dones, Ciència i Tecnologia

Terapeutes ocupacionals en el Congrés Dones, Ciència i Tecnologia. Va tenir lloc a Terrassa, els dies 6 i 7 de març. Es van presentar tres comunicacions orals del treball de terapeuta ocupacional en la salut mental i, un pòster sobre les dones TO pioneres de la professió. La nostra companya, la **Sra. Silvia Ramos**, vocal de legislació del COTOC, va presentar Collage de records, una intervenció de rehabilitació psicosocial d'un procés creatiu basat en la comunitat.

El passat 19 de març es va celebrar la primera Assemblea General Ordinària com a nova junta

El **Sr. Àngel Pérez de Gracia**, degà del COTOC, va donar la benvinguda als assistents i les assistents i va agrair a l'anterior junta el traspàs telemàtic que ha realitzat i la gran tasca que ha fet durant els darrers anys fins l'actualitat. Tot seguit, presenta els nous membres de la Junta de Govern.

Primerament es va aprovar l'acta anterior amb 13 vots a favor i 6 abstencions. Seguidament, es va presentar la Memòria del COTOC 2017, que va quedar aprovada per unanimitat amb 20 vots a favor. A continuació, la liquidació del pressupost vençut i

l'inventari-balanç de situació del 2017, el pressupost d'ingressos i despeses del 2018 i l'informe d'auditoria de l'exercici 2017 es va aprovar per unanimitat, amb 20 vots a favor.

La **Sra. Núria Arsedà**, tesorera del COTOC, abans de detallar el pressupost del 2019, explica les idees generals que vol seguir la junta 2019/2021, destacant que eren idees encara no treballades i que per tant, no es va reflectir al pressupost. Afegeix que s'ha proposat un pressupost conservador, partint dels pressupostos del

2018 de l'anterior junta, per la falta d'experiència en la gestió econòmica d'una entitat d'aquestes característiques com és el COTOC.

Seguidament es va passar a votar el pressupost del 2019, tenint en compte les esmenes que s'haurien de modificar. El pressupost d'ingressos i despeses del 2019 queda aprovat amb esmenes per 38 vots a favor i 15 vots en contra.

L'acta es troba publicada.

13es Jornades Interdisciplinàries Catalanes de Residències de Gent Gran

El 22 i 23 de març es van celebrar les **13es Jornades Interdisciplinàries Catalanes de Residències de Gent Gran**, organitzades per vuit col·legis professionals implicats en l'atenció d'aquest sector, entre ells el COTOC. I van ser dirigides a tots els professionals de l'àmbit de les residències de gent gran i també per a tots aquells professionals que hi estiguin interessats.

La nostra companya i terapeuta ocupacional, la **Sra. Inés Barriga** va moderar la taula rodona ***Els animals de companyia a les residències a l'Espai Pujades de Barcelona***.

Hi van intervenir la veterinària **Sra. Mar Alcalà**, la psicòloga **Sra. Gema Hernández**, l'antrozòloga **Sra. Emma Infante** i la directora de la residència Betsan, la **Sra. Encarna Corral**.

Van exposar de manera molt enriquidora les necessitats i limitacions de les intervencions dels animals de companyia amb la gent gran.

Es crea la primera Junta de Govern del Consejo General de Colegios Profesionales de Terapia Ocupacional Estatal (CGCPTOE) i el COTOC en forma part!

El passat 31 de març, el **Sr. Ángel Pérez de Gracia**, degà del COTOC, i la **Sra. Jèssica Garrido**, vicedegana del COTOC, van reunir-se a Madrid per formar part de la decisió dels representants constituents de la primera junta de govern del CGCPTOE.

La junta de govern està formada per:

Com a president, el **Sr. Jorge Arenas**, del col·legi de Castella-la Manxa

Com a vicepresidenta, la **Sra. Verónica Muñoz**, del col·legi de Madrid

Com a secretària, la **Sra. Ana Rondón**, del col·legi d'Extremadura

Com a tesorera, la **Sra. Rosa Uya**, del col·legi de la Rioja

Com a vocals, la **Sra. Carla Pulido** i el **Sr. Ángel Pérez de Gracia**, del col·legi d'Astúries i del col·legi de Catalunya, respectivament.

Posteriorment a aquesta primera reunió, es va celebrar el 15 de juny la primera assemblea anual d'aquest Consell General, on es va aprovar l'elaboració dels estatuts així com del Codi Deontològic treballat per diferents col·legis professionals de tot l'Estat espanyol.

El CGCPTOE no tan sols té la intenció de promocionar la investigació científica i la formació continuada, sinó que també té el propòsit i el desig de representar i defensar la teràpia ocupacional en aquelles comunitats autonòmiques que no disposin d'un col·legi propi i fomentar-ne la creació.

V JORNADES DEL COTOC

**DIA DE
LA TERÀPIA
OCUPACIONAL**

9 de Novembre del 2019

COTOC

Col·legi de Terapeutes
Ocupacionals de Catalunya

cotoc.cat

Notícies destacades

Xerrada de sensibilització per a usuaris de l'SRC Martí i Julià

El passat mes de febrer, tres usuaris de l'SRC Martí i Julià, conjuntament amb **Mar Busquets**, secre-

tària del COTOC, van anar a fer una xerrada de sensibilització sobre la salut mental a l'**Escola Tecnos de Terrassa**. La sensibilització es va fer a través de l'experiència d'aquestes tres persones que van explicar les seves històries de vida. Van rebre un gran agraïment per part dels alumnes i professors.

Ja hem col·legiat a la persona que durà el número de col·legiat/da 690!

El COTOC col·labora a la xerrada Promosalut

El passat 11 d'abril, el nostre company **Pere Ayats**, terapeuta ocupacional, va encapçalar una xerrada dirigida a la comunitat, concretament a l'Associació de Veïns i Veïnes del Casal del Barri Prosperitat. La xerrada es va centrar en els bons i els mals hàbits posturals en les activitats de la vida diària, que afavoreixen o perjudiquen la nostra salut.

Sessió de treball Yedid Nefesh

Experiències d'intervenció comunitària a Catalunya

Yedid Nefesh, el model d'intervenció comunitària a Catalunya va ser una trobada de treball, amb companys terapeutes ocupacionals i treballadors socials d'Israel, que es va realitzar el passat 26 de març, al Centre Doctor Emili Mira, Parc de Salut Mar, a Santa Coloma de Gramenet, Barcelona. Aquesta

sessió de treball va tenir la intenció de compartir coneixements, experiències, formes de treball i projectes que s'estan duent a terme a Israel i a Catalunya, amb col·lectius de persones amb problemàtica de salut mental. El propòsit era ésser coneixedors de l'origen de la teràpia ocupacional, del treball social i de l'educació social en els diferents territoris, així com l'evolució d'aquests i cap a on s'estan dirigint.

El **Dr. Víctor Pérez**, director de l'INAD (PSMAR), i el **Sr. Francisco Villegas**, vocal de l'associació AMMFEINA Salut Mental Catalunya, van iniciar la sessió fent una presentació institucional i del context.

El **Sr. J. Ramon Fortuny**, director del Procés de Rehabilitació Psicosocial, i el **Sr. Sergio Guzmán**, terapeuta ocupacional referent de continguts del Procés de Rehabilitació Psicosocial, dels centres

assistencials Doctor Emili Mira, van fer una explicació sobre la intervenció hospitalària i comunitària en salut mental a Catalunya. Van recordar els orígens dels centres assistencials Doctor Emili Mira i van destacar la importància de dur a terme projectes comunitaris i prioritzar així l'atenció comunitària, independentment de l'edat i la problemàtica de la persona o grup.

La **Sra. Maia**, de Yedid Nefesh, va compartir l'origen de la teràpia ocupacional, el treball social a Israel i el projecte AMAL centrat en el col·lectiu de geriatría. El projecte AMAL és un servei de suport a l'habitatge, amb 12 delegacions, que potencia l'accessibilitat a la rehabilitació en la comunitat de la població en què es troba en petits pobles, allunyats de les ciutats grans, dels quals atenen 1.500 persones. Els directors de cada dispositiu ofereixen el servei de terapeutes ocupacionals perquè es desplacin fins a la llar de les

persones afectades per tal de determinar, després d'una valoració integral, quines àrees treballar.

La **Sra. Anna Tomàs**, directora de la Fundació Tres Turons, i el **Sr. Leandro Tacons**, coordinador de l'associació AMMFEINA SMC, van abordar l'explicació de la intervenció social i comunitària relacionada amb els programes i serveis sociolaborals, des d'una perspectiva i implementació d'educador social, figura profes-

sional inexistent i desconeguda a Israel.

La **Sra. Silvia Ramos**, vocal de legislació del COTOC, va clausurar la trobada amb una comunicació que va començar presentant la història de la teràpia ocupacional a Catalunya, va seguir amb una presentació resumida de les dades publicades en el cens del 2018 sobre la situació dels terapeutes ocupacionals a la nostra comunitat i va concloure amb un repàs general dels models que usa la professió per desenvolupar la seva praxi en entorns hospitalaris i comunitaris en salut mental. Va finalitzar la comunicació amb la visualització d'un vídeo de dues experiències de rehabilitació psicosocial que s'han dut a terme en la unitat de psiquiatria de subaguts de l'Hospital Universitari Mútua Terrassa.

IV Jornades del COTOC, 'Teràpia ocupacional, acompanyament al final de la vida'

El passat 11 de maig, a l'espai del centre Cívic Can Basté, a Barcelona, es van celebrar les VI Jornades del COTOC, **Teràpia ocupacional, acompanyament al final de la vida** com a temàtica escollida. Va ser una jornada amb una bona assistència i participació del públic, en la qual no només hi va haver terapeutes ocupacionals, sinó també una infermera i una fisioterapeuta.

La jornada va ser inaugurada per el **Sr. Àngel Pérez de Gracia**, degà del COTOC, que va agrair l'assistència i la participació dels professionals ponents.

La primera ponència duia el títol **Teràpia ocupacional i final de vida: cercant les eines per acompanyar i millorar la qualitat de vida**, i va anar a càrrec del **Dr. Josep Majó Llopart**, metge especialista en medicina familiar i comunitària, responsable de la Unitat d'Atenció Intermèdia Oncogeriàtrica i Cures Pal·liatives.

El **Dr. Josep Majó** va voler compartir que el model d'atenció al final de vida ha de ser un model de visió multidisciplinària. La presa de decisions ha de ser compartida per la complexitat assistencial i la fragilitat de pacients i famílies. I va expressar el desig que cal cercar entre tots, entre totes les disciplines, eines per millorar la qualitat de vida i plantejar-nos contínuament els objectius del pacient i la família que varien, en paral·lel a l'evolució de la malaltia. Finalment, va voler fer èmfasi en el fet que la teràpia ocupacional forma part de l'eix en la presa de decisions en la millora de les capacitats de la vida diària i, per tant, en la

millora simptomàtica en cada moment de la malaltia i al final de vida.

La segona ponència es va centrar en l'acompanyament a la mort i el dol, i duia el títol **Conèixer la persona, la clau per acompanyar-la al final de la vida**. La va encapçalar la **Sra. Mary Beneyto Lloret**, terapeuta ocupacional, coordinadora i adjunta de direcció del Centre de Dia Sanitas Sarrià i membre de l'entitat Dret a Morir Dignament de Catalunya.

La terapeuta ocupacional **Mary Beneyto** va expressar que la majoria dels professionals coneixem i tenim presents les fases per les quals la persona passa quan està en situació de pèrdua, però que sovint hi ha dificultat per identificar-ne correctament les manifestacions. Va voler fer èmfasi en les múltiples possibilitats que com a professionals podem aportar a l'acompanyament al final de la vida de les persones i les seves famílies.

La tercera ponència, **Teràpia ocupacional en oncologia i cures pal·liatives: evidència científica disponible**, va ser a càrrec del **Dr. Eduardo José Fernández**, terapeuta ocupacional a l'Associació Espanyola Contra el Càncer i l'Asociación Salmantina de Daño Cerebral Adquirido, així com TO de la Unitat de Dany Cerebral Adquirit Saubia. PAS/PDI Investigador a la

Universitat de Salamanca. El **Dr. Eduardo José** va voler compartir i exposar la seva experiència davant la intervenció del terapeuta ocupacional en el pacient que pateix càncer i en el pacient pal·liatiu a partir de l'anàlisi de diferents projectes de recerca que aporten l'evidència científica suficient perquè formi part de l'equip interdisciplinari d'actuació oncològica. Com a última ponència, **Professionals i final de vida:**

estem preparats per acompanyar a morir?, a càrrec de la **Dra. Montserrat Esquerda**, directora general de l'Institut Borja de Bioètica, llicenciada en Psicologia, llicenciada en Medicina i Cirurgia i especialitzada en pediatria i doctora en Medicina per la UAB. Màster de Bioètica i Dret a la UB.

Va exposar que entre els diferents àmbits professionals és difícil trobar inclòs en les seves competències professionals l'acompanyament a la mort i el morir. Va expressar que vivim en una societat on parlar de la mort encara es tabú, i que els professionals hem d'estar preparats per acompanyar les persones amb malalties degeneratives a viure fins a la mort, es trobin en l'etapa de vida que es trobin.

Es va clausurar la jornada amb el torn de preguntes, van sorgir aportacions sobre les ponències exposades, en què es va reflexionar sobre la tasca del terapeuta ocupacional en la intervenció al final de la vida. Silvia, vocal de legislació del COTOC, va concloure la jornada amb un recull d'idees extretes durant les ponències i amb unes paraules de comiat.

Reptes i assoliments en els 50 anys de TO a Espanya

“MOLTA GENT PETITA, EN LLOCS PETITS, FENT
COSES PETITES POT CANVIAR EL MÓN”
EDUARDO GALEANO

Corria l'any 1988 quan un grup de professores de l'antiga Escola Nacional de Sanitat (ENS), entre les quals es trobava la directora, va contactar amb mi perquè, juntament amb un grup de companyes, conforméssim la futura junta de l'APETO.

La fins llavors AETO (Associació Espanyola de Teràpia Ocupacional) va ser la primera organització associativa de TO que es va crear al nostre país l'any 1967, i les seves fundadores eren les primeres procedents de l'ENS. Ho van fer amb l'objectiu comú i fonamental de conjuminar esforços i treballar per tal d'aconseguir que els estudis de TO passessin a impartir-se en l'àmbit universitari, com ocorria a la resta dels països que formaven part de la WFOT, (World Federation of Occupational Therapy). Ana Fons s'havia encarregat d'adherir aquesta xarxa internacional a l'AETO en 1972.

La inclusió dels estudis de TO a la universitat es va aconseguir el 1990 i, a partir de la creació de la diplomatura, és notable l'auge de la teràpia ocupacional, que va originar el naixement i el desenvolupament en l'àmbit autonòmic de diverses associacions professionals, les quals van contribuir a la difusió de la professió. Arribaria també l'homologació dels títols dels professionals procedents de l'Escola Nacional de Sanitat en 1995 i, finalment, la inclusió dels TO en la Llei d'ordenació de les professions sanitàries (LOPS) de l'any 2003.

Durant aquest procés, l'organització del XV Congrés Europeu de Teràpia Ocupacional, celebrat a Madrid l'any 1996, al qual van assistir al voltant de mil professionals de tots els països del món, va suposar un gran avenç en el reconeixement de la TO espanyola a la resta dels països europeus i una gran projecció dels professionals al nostre país. Havíem posat també en marxa en aquells anys el primer postgrau de TO en Geriatria, que va propiciar l'especialització i la visibilitat de la nostra disciplina.

El desenvolupament de la TO al nostre país ha estat emmarcat, com no podia ser d'una altra manera, en la transformació de la nostra societat. Hem transitat d'una dictadura del nacionalcatolicisme que concebia el territori des d'una òptica centralista a una democràcia que, amb els seus nombrosos llasts i imperfeccions, respecta la diversitat territorial i procura un enfocament basat en els drets humans.

S'ha permès així la creació d'associacions i —després de l'aprovació de l'esmentada LOPS— col·legis autonòmics, que s'han organitzat ja en un Consell que assumirà les tasques de representació i defensa dels interessos i drets de la nostra professió.

En fer aquest balanç, no podem deixar de significar que el context social i polític europeu i global ens està mostrant l'error de considerar les conquestes en drets com una cosa irreversible. Vivim un moment espe-

cialment complicat que ha de servir d'esperó a totes les persones que hem participat i participem en el desenvolupament de la TO.

La nostra professió té com a objectiu garantir la plena igualtat per a totes les persones a través de la seva inclusió en la societat, superant les barreres i lluitant perquè les persones i grups en situació de vulnerabilitat i/o risc d'exclusió social puguin tenir una ciutadania de ple dret.

La TO és una disciplina que procura el compliment d'aquest valor democràtic i hem de reivindicar-lo quan veiem apuntar no només les retallades en els drets socials que hem sofert sinó també aquells discursos d'odi cap a les persones que alguns consideren diferents.

El nostre compromís amb la societat passa, de mane-

ra indefugible, per garantir la participació en igualtat de condicions de totes i de tots, amb independència de qualsevol consideració.

Aquest és l'objectiu principal de la nostra lluita. Una lluita que exigeix també la nostra participació en les organitzacions professionals que ens han portat fins aquí i en totes aquelles que perfilen l'horitzó de la societat que desitgem: justa, solidària, democràtica i fraterna.

Continuem treballant juntes, companyes i companys.

Ana Vicente Cintero
Presidente de APETO

‘El nostre Camí de Sant Jaume’, una emotiva campanya que destaca la important tasca dels i les terapeutes ocupacionals en la nostra societat

A València, el passat 27 de març, com a **Col·legi Oficial de Terapeutes Ocupacionals de la Comunitat Valenciana**, llancem *El nostre Camí de Sant Jaume*, una emotiva campanya de publicitat amb la qual es pretén difondre la importància de la tasca d'aquest tipus de professionals amb un gran impacte en persones amb discapacitat, de la mà de l'agència creativa Srta. Goldman.

La campanya convida la ciutadania a posar-se a la pell de Sant Jaume, el pelegrí per excel·lència (que representa una persona amb una discapacitat que li impedeix portar una vida comuna), que ha de recórrer un llarg camí (la seva recuperació) fins arribar a la seva meta (tenir autonomia i una bona qualitat de vida), que aconsegueix gràcies al suport i ajuda de la teràpia ocupacional.

Amb aquesta acció es donen a conèixer les històries de la Concha (persona amb esquizofrènia), el Leo (nen amb trastorn de l'espectre autista) i la Raquel (persona amb dany cerebral adquirit derivat d'un ictus) i el dur camí que han recorregut fins a superar molts dels esculls inicials de les seves limitacions fins a aconseguir millorar les seves vides gràcies, en gran part, al suport del seu terapeuta ocupacional.

“UNA ACCIÓ DE ‘STREET MARKETING’ EN LA QUAL ELS I LES VIANANTS ES POSEN EN LA PELL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT”

El punt diferenciador d'aquesta campanya és **l'acció de street marketing** que es desenvolupa en ple centre de València, concretament la plaça de la Mare de Déu. Amb ella es va pretendre que els ciutadans poguessin entrar en un espai en el qual se'ls plantejava un repte complex que els seria impossible resoldre. El que no sabien era com s'arribarien a sorprendre després de veure com diverses persones amb diferents dificultats a les quals s'han enfrontat han aconseguit superar-les amb gran esforç i gràcies al suport i l'acompanyament de la teràpia ocupacional. Aquest repte

es relaciona directament amb el problema que arrossegueu la Concha, el Leo o la Raquel i amb algun aspecte del Camí de Sant Jaume. Resultat d'aquesta acció és un vídeo resum en el qual es pot observar com les persones que accedeixen a conèixer el no sempre senzill Camí de Sant Jaume aconsegueixen identificar-s'hi i valorar una professió tan important en l'àmbit social com és la teràpia ocupacional. El vídeo i, en general la campanya, s'han estat i s'estan difonent en xarxes socials sota l'etiqueta **#MiCaminoyEldeSantiago**.

Històries de vida dels tres protagonistes de la campanya

Encara que la teràpia ocupacional té una incidència molt positiva en tots els àmbits d'intervenció, per dur a terme aquesta campanya ens hem focalitzat en tres persones amb perfils molt diferents.

“
VAN PASSAR
PER DIFERENTS
PROFESSIONALS
QUE NO ELS OFERIEN
EXACTAMENT EL QUE EL
LEO NECESSITAVA, FINS
QUE VAN TROBAR LA
TERÀPIA OCUPACIONAL”

El Leo és un nen de 5 anys amb trastorn de l'espectre autista.

Tal com ens expliquen la Yaiza i el Pablo, la seva mare i el seu pare, els símptomes van començar a manifestar-se poc després de néixer el Leo, encara que van passar diversos anys fins que els van donar un diagnòstic clar. Al principi no sabien com abordar la situació i van passar per diferents professionals que no els oferien exactament el que el Leo necessitava, fins que van trobar la teràpia ocupacional i van veure en els seus mètodes perspectives de futur i d'aconseguir la màxima autonomia. Els van ajudar a millorar en tots els aspectes de la vida diària: jocs, vestiment i desvestiment, neteja personal, sociabilització, afectivitat i gestió dels sentiments. Per la Yaiza, la teràpia ocupacional és un far que els il·lumina allà on el necessiten.

“ LA TERÀPIA OCUPACIONAL
L’HA AJUDAT A REAPRENDRE
I DESENVOLUPAR
ESTRATÈGIES PER
REALITZAR ACTIVITATS COM
FER LA COMPRA ”

Pocs dies després de donar a llum a la seva segona filla, **la Raquel va tenir una pujada de tensió que va desencadenar en un ictus** i va entrar en coma. En despertar-se, el dany cerebral adquirit després de l’ictus li impedia recordar coses tan bàsiques com haver estat embarassada i haver donat a llum. No es podia moure ni parlar, i es va veure sotmesa a un grau de dependència molt alt en tots els aspectes de la vida diària. La teràpia ocupacional l’ha ajudat a reaprendre i desenvolupar estratègies per realitzar activitats com fer la compra, mantenir la casa, gestionar els diners o poder portar els fills al col·legi. A dia d’avui, la Raquel viu sola, una cosa impensable fa uns anys després d’haver tingut l’ictus.

“ VA TROBAR LA TERÀPIA
OCUPACIONAL I, COM ELLA
MATEIXA DIU, VA SER COM
TORNAR A NÉIXER ”

La Concha és una persona amb esquizofrènia i, després de molts anys de no trobar ningú que l’ajudés a canviar el desastre en el qual s’havia convertit la seva vida, va trobar la teràpia ocupacional i, com ella mateixa diu, va ser com tornar a néixer i començar de zero. La van ajudar a crear estratègies per evitar l’acumulació d’objectes inservibles i desfer-se dels que ja envaiïen casa seva, a encarregar-se de la seva neteja personal i dels aspectes de la vida diària, a tenir vida social i activitats que la motivessin, a poder sortir de casa sense por i, el més important, a tenir una bona relació amb el seu fill i la seva filla, als quals per les limitacions de la malaltia no havia pogut atendre com es mereixien.

Jano Morcillo Forés
Secretario COTOCV

Activitats Col·legials

Les comissions del COTOC:

Vols participar activament en gestions realitzades des de la Junta del Col·legi?

T'agradaria col·laborar amb les següents comissions?

- » Comissió de Premsa
- » Comissió de Comunicacions
- » Comissió de Traduccions
- » Comissió de Difusió
- » Comissió de Competències
- » Comissió Científica del COTOC

» **PREMSA:** Podràs participar en l'elaboració de la revista del COTOC, fer entrevistes a persones relacionades amb la teràpia ocupacional, cercar informació rellevant de la disciplina, redactar notícies de notícies, participar en el projecte de la Biblioteca del COTOC, entre altres activitats! Hi ha lloc per a tu, t'esperem!

» **TRADUCCIONS:** Ets una apassionada o amant dels idiomes? En aquesta comissió podràs col·laborar en el manteniment d'una web polida i bilingüe, revisar i traduir textos en diferents idiomes com el català, el castellà i/o l'anglès. Contacta amb premsa@cotoc.cat!

» **COMUNICACIONS:** Divulgar la teràpia ocupacional per xarxes socials és una de les millors maneres de donar-nos a conèixer. T'agradaria col·laborar a donar visibilitat a la TO? No dubtis a contactar amb comunicacions@cotoc.cat

» **DIFUSIÓ I COMPETÈNCIES:** Vols col·laborar a donar a conèixer el rol del terapeuta ocupacional i el COTOC? T'interessa defensar les funcions específiques de la professió i actuar en casos d'intrusisme professional? Vine a formar part de la Comissió de Difusió i/o la de Competències Professionals! Contacta amb vdifusio@cotoc.cat i competencies@cotoc.cat

» **CIENTÍFICA:** Té la missió de contribuir al desenvolupament científic de la teràpia ocupacional,

ampliar les evidències científiques pròpies de la disciplina i promoure l'esperit de recerca dintre de la nostra professió. Anima't, posa't en contacte amb vicdeganat@cotoc.cat

» **CODI ÈTIC I DEONTOLÒGIC:** El Consell va ser creat el 30 de novembre del 2018. De moment, la coordinació del Consell correspon a la vocal de legislació i, per tant, a la Junta de Govern. Com a funcions pròpies de la Comissió, fer difusió-dinamització del codi, fer formació sobre el codi deontològic, valorar possibles casos amb conflicte ètic provinents de ciutadans o dels mateixos col·legiats, aplicar el codi deontològic del COTOC als casos amb conflicte ètic i crear una ruta i protocol de demanda i valoració de situacions que tinguin conflicte ètic. Contacta amb legislacio@cotoc.cat si vols participar!

Les seccions del COTOC:

Vols compartir experiències professionals, engegar projectes, participar en la promoció de la teràpia ocupacional?

» GRUPS D'ESPECIALITZACIÓ I GRUPS TERRITORIALS:

Tens un tema d'interès específic? Proposa la creació d'un grup d'especialització i des del COTOC farem un enviament a totes les persones col·legiades per cercar aquelles que comparteixen aquest interès.

El Grup de gent gran, el Grup d'especialització en productes de suport i adaptació funcional de la llar, el Grup d'infància i família i el Grup de salut mental ja estan actius. Si vols saber en què estan treballant contacta amb secretaria@cotoc.cat. També pots contactar si vols formar part d'un grup territorial!

I recorda!

Pel fet de participar activament formant part d'una comissió o una secció **disposaràs d'un certificat acreditatiu** i gaudiràs **d'un descompte del 5%** en la realització d'un curs organitzat pel COTOC.

Pots consultar el funcionament de les comissions i els grups d'especialització a la web del **COTOC!**

Primers passos per donar a conèixer el codi deontològic.

El 25 de febrer de 2017 s'aprova el Codi Deontològic del COTOC i dins d'aquesta trajectòria iniciada el 2014 es crea el Consell Deontològic el 30 de novembre de 2018. És un moment important per a la nostra professió i una oportunitat per repensar junts envers l'ètica de la professió.

Durant els pròxims mesos treballarem en la difusió i dinamització del Codi Deontològic i ens agradaria comptar amb la vostra col·laboració en les diferents iniciatives que durem a terme.

El primer pas ha sigut fer-vos arribar una enquesta per saber la vostra relació i coneixement del nostre Codi Deontològic i esperem publicar els resultats a la pròxima edició de la revista.

El següent pas, per facilitar la comprensió i ús del Codi, serà publicar casos ficticis que convidin a la reflexió.

Per altra banda, el Consell també té com a funció valorar i assessorar sobre possibles casos amb conflicte ètic provinents de col·legiats o ciutadans. En aquesta línia s'està elaborant la plantilla perquè ens feu arribar els casos reals que tractarem amb estricta confidencialitat en el si del Consell Deontològic.

Fins aviat,

Consell Deontològic
25 de maig de 2019

Biblioteca

La Biblioteca del COTOC segueix creixent!

Us recordem que ja podeu consultar i agafar en préstec els llibres que desitgeu en l'horari d'atenció al col·legiat de la seu. Seguim treballant perquè es posi en marxa el servei de préstec virtual.

Novetats bibliogràfiques

Com a novetat d'aquest semestre, ja està disponible a la biblioteca del COTOC la tesi doctoral publicada per la **Dra. Jennifer Grau *Music-supported Therapy in the rehabilitation of motor deficits after stroke.***

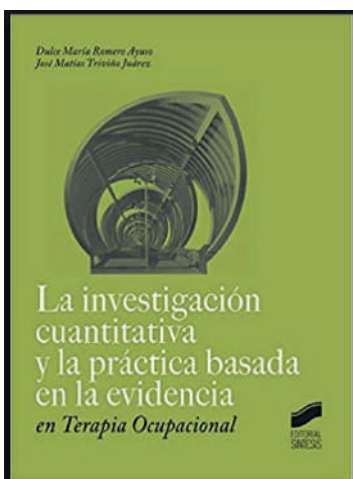

Conceptos fundamentales de terapia ocupacional

Polonio, B; Molina, P.

Editorial Panamericana, 2016

Aquest llibre està escrit íntegrament per terapeutes ocupacionals espanyols, des d'una visió general de les característiques de la intervenció ocupacional, així com dels models professionals i la seva evolució en el temps. També intenta reflectir la realitat del nostre entorn conjugant els aspectes teòrics i aplicats en la pràctica professional.

La recerca quantitativa i la pràctica basada en l'evidència en teràpia ocupacional

Romero, DM; Triviño, JM

Editorial SINTESIS, 2018

Aquesta obra, dirigida a estudiants i professionals de la teràpia ocupacional, s'enfoca en l'àmbit de la investigació quantitativa. Pretén indicar el camí per dur a terme pràctiques de teràpia ocupacional basades en l'evidència científica.

El contingut teòric està exposat de forma clara i didàctica per poder traslladar-lo amb facilitat a la realitat. I també inclou temes que ajuden a crear i validar proves d'avaluació.

Si esteu interessats en aquest o qualsevol altre exemplar de la biblioteca, podeu contactar directament amb la seu a info@cotoc.cat

PROTOCOL DE PRÉSTEC

Identificació de la persona col·legiada

El carnet de col·legiat és la targeta que l'identificarà com a usuari de la Biblioteca del COTOC. Permet utilitzar aquells serveis que ofereix la Biblioteca: consulta, préstecs, connexió a la wifi de la seu, etcètera.

En cas de no disposar del carnet, la persona col·legiada es podrà identificar amb el número de col·legiat i el certificat de col·legiació o el DNI.

El carnet és gratuït, personal, intransferible i caduca als 5 anys de col·legiar-se.

Els estudiants de Grau de Teràpia Ocupacional tenen permesa la consulta de llibres a la Biblioteca presentant el carnet d'universitari. Tenen exclòs el servei de préstec.

Com es pot consultar, quins exemplars hi ha disponibles i com es poden demanar en préstec?

- Presencialment, durant l'horari d'atenció a la seu.
- Via telefònica durant l'horari d'atenció telefònica al telèfon: 930085678.
- Podeu consultar l'enllaç <http://www.cotoc.cat/contactar>.

Quants documents es poden tenir en préstec i durant quants dies?

Nombre de documents: es podran tenir en préstec un nombre màxim de 5 documents alhora.

Dies de préstec: el préstec té una durada de 30 dies, amb possibilitat de renovació mitjançant qualsevol de les vies de préstec.

Quins documents no es poden treure en préstec?

Els documents que pertanyen a la secció del fons documental es poden consultar a la seu però no estan disponibles per a préstec.

Reserves

Es poden reservar 3 documents que estiguin pres-tats. Si passen 15 dies des que el document s'ha retornat, la reserva s'anul·la automàticament.

Renovacions

Es pot renovar un document 2 vegades si no ha estat reservat per un altre usuari o no s'ha excedit en el termini de retorn. Passades les dues renovacions, haurà de passar un mínim de 3 mesos per tornar-lo a demanar en préstec.

La renovació s'ha de realitzar abans que s'exhau-reixi el termini de préstec.

Es pot fer a través de qualsevol de les vies de préstec.

Quines són les sancions per no retornar documents a temps o perdre'ls?

- Per cada dia de retard i per cada document s'acumula 1 punt de demèrit. Per cada 50 punts acumulats, es restarà exclòs del servei de préstec durant 15 dies.
- Si es perd o danya un dels documents, se n'haurà de comprar un nou exemplar en un termini de 30 dies. En cas contrari, es carregarà l'import al proper cobrament de la quota de col·legiat.

Compartint coneixement

Entrevista a l'Alba Picado.

Alba Picado és terapeuta ocupacional i integradora social. El 2005 va començar la seva trajectòria laboral com a terapeuta ocupacional en l'àmbit de l'equinoteràpia a l'Associació Centre Indiana Equinoteràpia, situada a Tordera, el Maresme. S'ha instruït, fins al dia d'avui, a través de cursos homologats específics de formació continuada d'equinoteràpia i volteig terapèutic. Atén col·lectius amb un patró pluridifuncional en l'àmbit cognitiu, físic, emocional, social

i/o sensorial amb edats oscil·lants d'entre 1 any i 65 anys. Així mateix, ha compaginat l'equinoteràpia amb la rehabilitació física i l'estimulació cognitiva en context d'hospitalització completa i parcial en l'àrea geriàtrica amb usuaris amb dany neurològic, usuaris amb demència i altres síndromes geriàtrics.

El seu interès cap als cavalls la va introduir en aquest món i la motivació i predisposició per i per a l'aprenentatge van ser els motius que la van predisposar a seguir avançant amb esforç, feina diària i il·lusió.

1) Què és l'equinoteràpia? Quin significat professional i personal té per a tu?

L'equinoteràpia és la teràpia destinada a persones amb algun tipus de discapacitat o disfunció física, cognitiva, emocional, social, sensorial i/o ocupacional, amb l'objectiu de contribuir al desenvolupament d'aquestes capacitats, a través de les activitats dutes a terme amb el cavall.

L'entorn natural i els cavalls predisposen un ambient ideal per fer activitats amb propòsit en les quals s'obtenen beneficis en totes les àrees de treball. Aquests beneficis

els adquireixen i els extrapolen a la seva vida diària, i per tant obtenen una millora en la qualitat de vida i en les AVD.

Personalment, crec que treballar amb cavalls proporciona al professional expert que intervé una font inacabable de mètodes i recursos amb finalitats terapèutiques. Proporcionem les eines necessàries perquè usuari i cavall s'entenguin i, com a conseqüència, es produeixi la màgia de la rehabilitació. Per exemple: una persona que porta el cavall del ramal i aquest s'atura i no vol caminar, la persona haurà

de dir-li al cavall que camini. Si aquest no vol haurà de buscar una manera diferent de fer-lo posar en marxa. El fet d'haver de fer-lo caminar de nou el fa pensar i haver de resoldre el problema adquirint nous recursos, augment d'autoestima, etc. Per tant, per mi és una teràpia en la qual, a part de millorar la qualitat de vida als usuaris que venen, em sento afortunada, ja que constantment aprenc, tant de l'usuari com del cavall.

2) Quin perfil de persones poden rebre teràpia eqüestre? I quins beneficis en poden obtenir?

Totes les persones són candidates a realitzar equinoteràpia. Tots i cadascun dels casos proposats per beneficiar-se d'aquest tipus de tractament són prèviament avaluats i consensuats per part d'un equip multidisciplinari. Depenent de les necessitats, la severitat, la forma de presentació de la patologia, la comorbiditat associada, per esmentar alguns elements, es determina un tipus de programa terapèutic o un altre.

Per contrapartida, cal destacar que existeixen casos concrets en els quals està contraindicada, ja que les patologies no són aptes per a la muntada. Algunes d'aquestes podrien ser:

- Síndrome de Down (amb inestabilitat atlantoaxial).
- Osteoporosi severa.
- Espina bífida oberta o quística.

- Escoliosi superior a 40°.
- Hemofília.
- Epilèpsia descontrolada i molt severa.

Sovint es pot discórrer que els beneficis d'aquest tipus de teràpia poden estar exclusivament afiliats a un perfil concret de població que presenti alguna alteració o patologia motriu, però la realitat va molt més enllà.

Dur a terme activitats d'equinoteràpia no està indicat només per a les persones que tenen una necessitat física que requereix ser atesa, rehabilitada i/o mantinguda, sinó que qualsevol persona és apta per desenvolupar aquest tipus de teràpia a causa del gran nombre de beneficis biopsicosocials i emocionals que ens aporta.

A grans trets, existeixen tres beneficis físics bàsics que conformen els fonaments de l'equinoteràpia:

- Moviment tridimensional: El cavall transmet un patró de locomoció semblant al de la marxa humana. Proporciona a l'SNC la mateixa informació que una persona que està caminant, i instaura el patró de locomoció correcte. Quan el cavall camina realitza la mateixa acció d'avançament i reculada, elevació i descens i la dissociació de la cintura pèlvica i escapular.
- Transmissió d'entre 90 i 110 impulsos rítmics per minut: Aquests impulsos es transmeten a la cintura pèlvica, la columna vertebral i les EI de la persona que està damunt del cavall regulant el to muscular i la coordinació.
- Transmissió de la calor corporal: la temperatura del cavall és de

“
QUALSEVOL
PERSONA ÉS APTA
PER DESENVOLUPAR
AQUEST TIPUS DE
TERÀPIA A CAUSA
DEL GRAN NOMBRE
DE BENEFICIS
BIOPSIOSOCIALS I
EMOCIONALS QUE ENS
APORTA
”

38° i pot arribar gairebé a 39° si està en moviment. Aquesta escalfor es transmet a la cintura pèlvica de l'usuari i proporciona la relaxació de les EI, la resta del cos i estimula el sistema circulatori, de manera que disminueix el to muscular.

- Els cavalls són animals sociables i perceben les persones com a energia; no jutgen, senten. És per això que les emocions flueixen, el cos es relaxa, s'allibera la ment i per tant es crea un entorn i un ambient idoni per treballar els problemes emocionals, psicològics i socials. Per tant, existeix una millora d'autoestima, confiança en si mateix, resolució de problemes, millora en l'atenció i concentració, responsabilitat,

adquisició d'hàbitws i rutines, amor cap als animals, etc.

3) Per què és important incloure la teràpia eqüestre com a intervenció des de la teràpia ocupacional?

La teràpia ocupacional treballa a través d'activitats amb propòsit, i l'equinoteràpia et proporciona aquesta activitat en essència. El T.O., a través de l'adaptació de l'activitat, el material que fa servir per a la muntada i els jocs que duu a terme converteix una activitat lúdica en una teràpia, en la qual utilitza el cavall com a element potenciador de la teràpia.

4) El cavall de teràpia i les adaptacions.

L'elecció del cavall de teràpia és molt important, ja que serà el teu company de feina i és qui transmetrà els impulsos al genet. Per

tant, el que cal tenir en compte és que sigui un animal mans, tranquil, equilibrat, amb una alçada aproximada d'entre 1,50 i 1,60 m, amb un pas sense disfuncions i que tingui la capacitat emocional necessària per dur a terme aquest treball.

Abans que l'usin per a la teràpia, aquest s'ha de desensibilitzar, és a dir, s'ha d'acostumar que li donin cops, als sorolls, a les pressions al llom i la panxa, etc. I també als materials com ara pilotes, cercols, fitxes, rampes, etc.

El material que s'utilitza per a la muntada és:

En l'equitació seria una muntura. En el cas de l'equinoteràpia es fa servir una manta i una cingla perquè la calor corporal i els impulsos rítmics del cavall siguin efectius. Unes regnes adaptades perquè els

genets puguin agafar-les encara que no tinguin una premsió manual correcta.

S'utilitza rampa i/o escales per facilitar la pujada al llom del cavall. Sempre es consideraran les adaptacions necessàries que requereixi l'usuari per pujar al cavall, ja que aquestes sempre dependran de les seves condicions físiques i es veuran modificades segons les seves necessitats.

5) Com es desenvolupen la intervenció i les sessions d'equinoteràpia?

Inicialment es fa una entrevista amb l'usuari i/o familiars o tutors legals. En aquesta entrevista rebem informes del nou usuari i preguntem sobre quins són els objectius que volen assolir. Posteriorment, fem una sèrie de sessions d'observació en les quals percebem l'usuari i les necessitats que nosaltres detectem que requereix.

Finalment, efectuem una reunió multidisciplinària en la qual marquem els objectius a curt i mitjà termini.

L'usuari sempre tindrà un terapeuta de referència, que determinarà durant les sessions, en cas que així ho consideri, la necessitat de realitzar sessions amb un altre professional; com per exemple, psicòleg, fisioterapeuta, etc.

Una estructura general d'una sessió d'equinoteràpia es desenvoluparia de la manera següent:

Acolliment de l'usuari i acostament al cavall.

1. Realització de les cures del cavall: raspallada i vestiment del cavall.
2. Realització d'una activitat peu a terra i/o muntada del cavall.
3. Desmuntada i desvestiment del cavall.
4. Comiat i obsequi al cavall amb un premi.

Tota l'activitat, des de l'inici fins a al final, durarà una hora. Aquesta estructura, depenent dels objectius que es pretén treballar, l'organitzarem d'una manera o d'una altra. A més, sempre tindrem en compte com es troba físicament i anímicament l'usuari per acabar de definir la sessió.

6) Quines dificultats t'has trobat en la pràctica diària basant-te en aquesta intervenció?

Amb l'equip de professionals que treballem al Centre Indiana em sento molt afortunada, ja que sempre s'ha comprès i tingut molt en compte la figura del T.O. L'única dificultat amb la qual m'he trobat durant els meus anys de treball és que el fet de trobar-nos

en un ambient a l'aire lliure en el qual cohabitarem amb cavalls i altres animals ofereix als usuaris massa estímuls que fan difícil la concentració en alguna ocasió.

7) Amb quines altres disciplines comparteixes la intervenció diària?

En el meu cas, al Centre Indiana on exerceixo la meua funció, treballam amb un equip multidisciplinari en el qual cooperem psicòlegs, fisioterapeuta, psicomotricista, educadora social, treballadora social, coach especialista en coaching amb cavalls i un neuròleg extern que ens assessora en aquells casos en els quals ho necessitem.

8) Com t'has format en aquest àmbit? Creus que hi ha prou formació?

He estat treballant en aquesta professió més de 15 anys i vaig començar aprenent a través de l'observació de les millors equinoterapeutes que hi ha actualment a Catalunya. Mentrestant, he estat estudiant la carrera universitària de T.O. i he fet diversos cursos d'introducció a l'equinoteràpia i volteig terapèutic.

Actualment existeixen diversos postgraus en equinoteràpia a la Universitat de Girona, a la UAB i a la UVic.

9) Quants terapeutes ocupacionals treballen en el mateix àmbit a escala estatal? Creus que està reconeguda la intervenció basada en teràpia equestre?

Doncs és difícil saber quants terapeutes ocupacionals estan treballant en aquest àmbit, però aquí a Catalunya en conec diverses que estan situades en diferents centres reconeguts.

És una professió en la qual encara s'ha de formalitzar i redactar les figures professionals necessàries en aquest tipus de teràpia, però personalment crec que la figura del T.O. és essencial, ja que la nostra professió té una visió holística de les necessitats dels usuaris i valora totes les àrees de l'acompliment de la persona, i per tant,

serveix d'unió entre els diferents professionals que també formen part de l'equip multidisciplinari.

10) Com veus el futur de l'equinoteràpia?

És una professió en la qual encara hi ha molt intrusisme per part de persones que es dediquen a l'equitació i que agafen casos que haurien de ser derivats a centres especialitzats. Però a poc a poc es va coneixent l'especialitat d'equinoteràpia per part dels metges i altres professionals, que comencen a derivar casos als centres corresponents i se n'obtenen molt bons resultats. Per tant, crec que cada any es coneixen més els beneficis i cada vegada més persones els do-

nen una oportunitat a les teràpies complementàries.

11) Quines accions creus que caldrien per potenciar aquest àmbit?

Com ja he dit, cada vegada es coneixen més aquesta mena de teràpies, sobretot pel boca a boca. I institucionalment, cada vegada és més coneguda i es té més en compte a l'hora de derivar un pacient. No obstant això, una acció que crec que aniria bé és que des de les institucions es fes un curs informatiu als professionals sanitaris, com per exemple, metges rehabilitadors, neuròlegs, psiquiatres, etc., perquè d'aquesta manera experimentin en primera persona i siguin conscients dels beneficis que se'n poden obtenir.

“UN CAVALL
POT FER
QUE CANVIÏ
LA MANERA
DE VEURE
EL MÓN”

12) Què els diries a les noves promocions de terapeutes ocupacionals perquè explorin i es dediquin a aquest àmbit?

Doncs que és un món totalment vocacional, en el qual únicament a través de la pràctica i la pròpia experiència pots veure si tens les aptituds per treballar en aquesta professió i en aquest àmbit. Les situacions de risc són les que et faran veure si el teu instint reacciona correctament, és a dir, no hem d'oblidar que estem treballant amb animals herbívors que estan acostumats a fugir davant

de situacions desconegudes o perilloses, i la seva primera reacció pot ser la de fugida, per tant, l'equinoterapeuta ha d'anteposar el benestar personal de l'usuari i saber salvaguardar la seva integritat física abans que la seva pròpia seguretat.

No cal oblidar que l'equinoteràpia és una professió preciosa en la qual s'obtenen molts beneficis com a terapeuta a més d'un aprenentatge constant tant a nivell personal com professional. D'altra banda, és un àmbit difícil d'accedir, ja que és una professió

petita, però si t'agraden els animals i t'agrada treballar a l'aire lliure, animo tots els professionals a viure l'experiència.

Com a comiat, dir que per mi els cavalls són animals d'ànima voluntària, que no necessiten el do de la paraula, ells simplement diferencien les emocions, són sensibles i sociables i ens ensenyen el valor dels actes, de l'acceptació i de la llibertat. Aquests són els fonaments que transmetem tots els professionals, tant els equinoterapeutes com els terapeutes ocupacionals.

Què pot fer un terapeuta ocupacional amb una impressora 3D?

És una pregunta amb la qual em trobo amb freqüència i la resposta resulta molt àmplia, però sempre amb matisos.

La impressió 3D és una eina en constant desenvolupament i expansió, però es troba limitada per diversos factors (tipus de màquina, materials, propietats tècniques, etc.). En els mitjans i a través d'internet s'ha construït, sovint, una imatge que la impressió 3D es pot utilitzar per a qualsevol cosa, però hem de conèixer una mica més a fons el món de la impressió 3D per trobar-ne les limitacions. A continuació, us detallem algunes de les possibilitats i limitacions en la seva aplicació en teràpia ocupacional.

La impressió 3D en si és un procés additiu de creació que permet fabricar una peça a través d'un disseny 3D, això implica que permet passar d'un disseny 3D en un ordinador a una peça física a través de la superposició de capes, atorgant volum a mesura que s'acumula material generalment plàstic, encara que n'hi ha de molts tipus i existeixen impressores 3D que poden imprimir en altres materials.

El context en què es desenvolupen i s'utilitzen les impressores 3D sovint és un entorn en què predominen els principis de la cultura maker i és freqüent que sorgeixin termes com do it yourself (DIY), do it with others (DIWO) o llicències obertes que és important conèixer. Es tracta

d'un entorn que funciona de forma alternativa als mitjans de producció i recerca, on els coneixements són compartits i l'experimentació suposa la base per

al treball conjunt. El desenvolupament no se centra en una persona sinó que queda descentralitzat i es comparteix entre moltes persones.

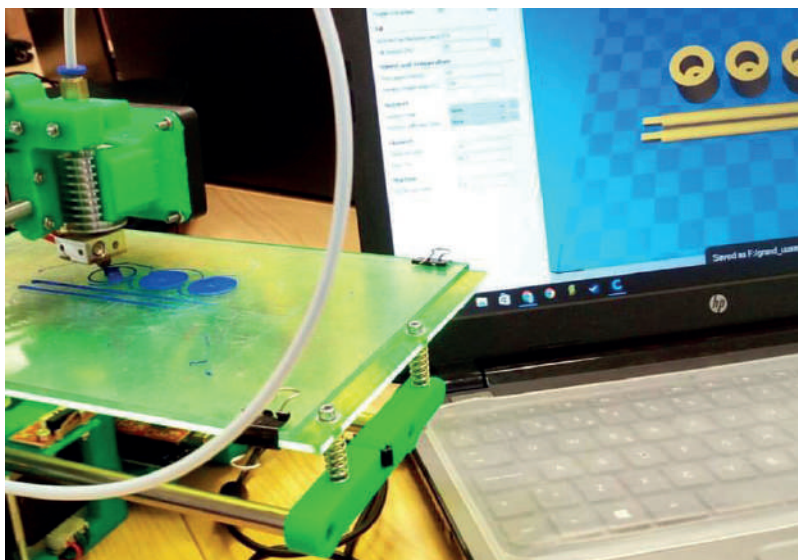
Entrant en les aplicacions de la impressió 3D, creades per terapeutes ocupacionals i altres professionals i/o vinculats, podem distingir entre les que tenen a veure amb les aplicacions dels productes impresos en 3D i entre les que se centren a utilitzar les habilitats de

creació com a activitat significativa. Aquestes són:

Adaptacions i productes de suport personalitzats:

La impressió 3D permet fabricar de zero tot tipus de peces seguint dissenys ja establerts o bé partint d'una idea. Això

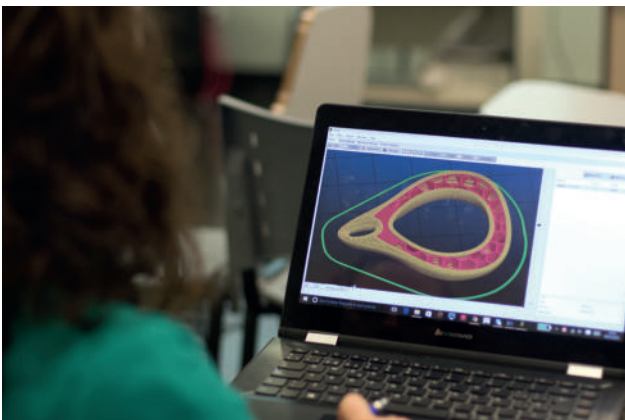
facilita aconseguir adaptacions específiques per a cada persona, que siguin totalment personalitzades i assegurant-nos poder replicar-les amb molta facilitat

si es deterioren o es trenquen amb el temps.

Ortesis i fèrules: Per com funciona la impressió 3D actual, fabricar una fèrula que compleixi amb tots els requisits per ser segura i funcional és molt difícil ja que exigeix un elevat nivell de disseny 3D i/o bé disposa d'un equip que permet escanejar el segment i dissenyar el producte adaptat a cada persona i estat. A més, les impressores 3D de filament tenen serioses dificultats per reproduir patrons complexos, pel seu propi sistema d'afegir material a les peces, per aquest motiu no seria aconsellable per fer fèrules de mà, per exemple. El seu ús per a fèrules més petites és més viable, ja que les peces per imprimir no són tan complexes, encara que cal estudiar amb deteniment cada cas.

Pròtesis: L'autofabricació de pròtesis de baix cost és un dels camps que més renom ha atorgat a la impressió 3D al llarg del temps, són molts els casos en els quals s'ha popularitzat una situació en la qual un grup de persones (ja siguin adults, joves o nens) imprimeixen una mà protètica per a algun nen o jove de la seva comunitat.

Aquestes pròtesis provenen en gran part d'una xarxa anomenada E-Nabling The Future, que publica en codi obert els dissenys 3D d'aquestes pròtesis i genera

una xarxa de suport per imprimir-les, ajustar-les i fer-ne un seguiment. Aquestes pròtesis poden realitzar funcions variades i adaptar-se als segments corporals de les diferents persones. El seu baix cost i les opcions de personalització les fan un element molt versàtil i fàcil d'adquirir.

Material específic de rehabilitació: La fabricació digital permet fabricar de forma molt ràpida diferents tipus de peces, per això pot facilitar la creació de material específic per treballar diferents habilitats o simular entorns amb els usuaris.

Activitat: L'autofabricació i la impressió 3D permeten construir gairebé qualsevol peça en qüestió d'hores, això permet crear des de moltes perspectives, per gaudir vinculant la creació a l'art i l'artesania, per prototipar idees o bé per resoldre necessitats.

La creació en si pot ser una activitat molt motivadora per moltes persones, utilitzar les nostres mans i enginy per desenvolupar idees i donar-los forma té un component d'autosatisfacció important i pot resultar una activitat molt significativa ja que implica reptes i s'hi poden involucrar rols passats, actuals o futurs.

Al llarg d'aquests anys, juntament amb Ana Pérez i Daniel Cruz, hem desenvolupat experiències com Grans Makers, 3a Dimensió, Emotion o diferents clubs maker, vinculades a diferents col·lectius en què la creativitat juga un paper vertebral i la resposta ha estat, en general, molt bona ja que actualment nostre quefer diari queda bastant desvinculat de pràctiques en les quals les persones utilitzem les nostres habilitats per resoldre necessitats diàries.

Néstor Aparicio Martín
Vocal de Formació Continua, COTOC

El terapeuta ocupacional del servei de promoció, manteniment i recuperació de l'autonomia personal

Edith Pérez Hernández 41556524-D

Terapeuta ocupacional, Hospital Sant Joan de Déu de Palma de Mallorca. Experta en neurorehabilitació. Tècnica superior en Prevenció de Riscos Laborals amb especialitat en Ergonomia i Psicosociologia Aplicada.

Diana Carolina Quiroga Parada 46379166-B

Terapeuta ocupacional, Hospital Sant Joan de Déu de Palma de Mallorca. Màster en Metodologia de les Ciències del Comportament i de la Salut.

RESUM

En la confluència entre els recursos socials i sanitaris, existeix cada vegada més la necessitat de crear nous espais d'intervenció que permetin abordar els processos de salut-malaltia a través de programes de promoció de salut i prevenció de discapacitat. En aquest context, el rol de terapeuta ocupacional transita cap a espais comunitaris, atenent necessitats ocupacionals que disminueixen la probabilitat de produir una deterioració ocupacional accelerada i influir de forma positiva en la qualitat de vida de les persones. Aquest article mostra l'experiència d'intervenció de teràpia ocupacional en un programa de promoció, manteniment i recuperació de l'autonomia personal a l'illa de Mallorca.

PARAULES CLAU: promoció de salut, discapacitat funcional, autonomia funcional, prevenció de malaltia.

INTRODUCCIÓ

Estem vivint un canvi de paradigma en l'abordatge dels problemes relacionats amb la salut, a causa de la creixent prevalença dels estils de vida vinculats a les malalties cròniques, que requereixen un abast més efectiu i una provisió sistemàtica d'activitats orientades cap a l'educació per a la salut, la comunicació efectiva i les estratègies que permetin exercir un paper actiu en el maneig de la salut (1).

Fins ara, el terapeuta ocupacional (TO) ha realitzat la seva pràctica professional a l'àrea de la prevenció terciària (2), on el tracte amb la persona es duu a terme quan la malaltia ha impactat de forma severa i és necessària la rehabilitació per al restabliment de funcions corporals que s'han vist afectades. En aquest nivell assistencial, la pràctica està centrada en el diagnòstic i en la recuperació funcional dins d'un entorn institucionalitzat, però sense arribar a atendre a les necessitats que sorgeixen després d'haver rebut tractament durant els temps establerts (3) i, en conseqüència, sense poder transferir a la seva vida diària les capacitats i destreses treballades.

Aquest escenari ha impulsat els terapeutes ocupacionals a una reflexió crítica del paper del TO als espais de promoció de salut i prevenció dels possibles trastorns en l'acompliment ocupacional, de manera que ha donat cabuda a la realització d'activitats que retarden l'aparició d'una disfunció ocupacional en una població de risc i ha disminuït la probabilitat d'una deterioració ocupacional (2).

En els processos de salut i malaltia hi conflueixen nombroses relacions que poden afavorir o inhibir la participació en activitats d'autocura, de participació social o del gaudiment del temps lliure. És a través de l'ocupació que els terapeutes ocupacionals tenen l'oportunitat de facilitar a les persones el reconeixement de les seves capacitats, potencialitats individuals i crear consciència del paper que juguen en el desenvolupament i benestar de la seva comunitat (4). No es pot oblidar que les persones participen i es nodreixen de processos socials que les influencien i que formen part d'un context familiar que satisfà necessitats de tipus afectiu (5), així com les relacions amb altres persones per proximitat (amics, veïns, etc.), de manera que s'introdueix la noció d'interdependència, i en situacions determinades com la vellesa, la malaltia o la vulnerabilitat les persones necessiten nodrir-se d'una xarxa social de suport (6) que permeti seguir participant de la vida en societat.

El TO juga un paper important com a articulador dins dels equips de treball tant de l'àrea social com de la sanitària. La seva visió sistèmica per comprendre la interacció de l'ésser humà i el seu interès per l'entorn a través de l'ocupació permet identificar els problemes que afecten la vida diària de les persones amb disfunció ocupacional i aprofundir en l'anàlisi de situacions discapacitadores.

L'any 2017, l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS) dicta la resolució d'adjudicació del contracte relatiu

a la creació d'una xarxa coordinada de serveis de promoció de l'autonomia a persones amb discapacitat física sobrevinguda a l'illa de Mallorca. La xarxa s'estructura en tres tipus de serveis i set lots segons la zona d'actuació territorial, aquests són: Servei de Promoció, Manteniment i Recuperació de l'Autonomia Funcional (PROA) corresponent als lots 1, 2 i 3; Servei d'Atenció Integral i Promoció de l'Autonomia, lots 4, 5, 6; Servei d'Habilitació i Teràpia Ocupacional, lot 7. A l'Hospital Sant Joan de Déu de Palma de Mallorca se li concedeix engagar el programa PROA que dona servei a la zona de Palma i Inca i des d'aquest recurs és on ha estat possible el desenvolupament d'un programa de caràcter interdisciplinari que actualment segueix en funcionament i objecte d'aquest article.

Teràpia ocupacional del programa PROA

Cal destacar que l'equip professional neix des d'un recurs hospitalari en què es fa valer el domini de la tècnica, i que la participació en un programa de caràcter social ha suposat un exercici de reflexió col·lectiva i de transformació progressiva de la pròpia praxi a l'hora establir relacions horitzontals amb les persones, sortir del setting convencional o realitzar intervencions conjuntes amb altres professionals. Per a les terapeutes ocupacionals del PROA, ha suposat una oportunitat per posar en valor la influència positiva en la salut quan les persones es mantenen involucrades en ocupacions significatives i aquestes es produeixen en un entorn social enriquidor.

¹ Lots 1 i 4: zona de Palma; lots 2 i 5: zona d'Inca; lots 3 i 6: zona de Manacor; lot 7: tota l'illa.

Els models que ens guien en la pràctica diària són el Model de l'Ocupació Humana i Model Canadenc de l'Acompliment Ocupacional, el Marc de Treball per a la Pràctica de TO (7) i el Marc de la Justícia Ocupacional Participativa (POJF) (8). Aquests suports teòrics són els que ens han permès abordar la multidimensionalitat dels problemes que es presenten en l'acompliment ocupacional (AO) sense haver de simplificar la intervenció a una relació causal entre la dificultat de participació en activitats a causa de limitacions funcionals; al seu torn, ens ha permès utilitzar diferents eines d'intervenció, com la Mesura Canadenc de l'AO a l'hora de detectar i prioritzar els problemes percebuts en l'AO, el Qüestionari Ocupacional per dur a terme una anàlisi de les activitats diàries en profunditat que inclou preguntes relacionades amb la causalitat personal, valors i interessos; el procés de remotivació del Model de l'Ocupació Humana (9) quan la volició es troba disminuïda i interfereix en la participació d'activitats, o el POJF com a guia del procés de facilitació en activitats que es donen en entorns comunitaris.

Podem destacar com a nucli central de l'experiència des de TO en aquest programa la detecció de necessitats ocupacionals i desafiaments en la pràctica que tenen a veure amb: mantenir en el temps les estratègies que es faciliten dins dels tallers; l'accessibilitat a canals d'informació per mantenir-se involucrat amb altres (ús del mòbil, trucades, accés a la informació); la necessitat d'acompanyament terapèutic a l'hora de tornar a connectar amb una activitat prèviament exercida o descobrir-ne una altra; la importància del sistema familiar com a entorn facilitador o inhibidor en la promoció de la participació ocupacional (equilibri entre la comunicació i l'acció); l'augment de

percepció de la capacitat d'acompliment i, sobretot, la importància del suport social per prendre consciència de les potencialitats a través de l'establiment i enfortiment de relacions de suport bidireccionals, entre iguals i en entorns comunitaris que permeten reconstruir una identitat social, així com exercir rols allunyats de la malaltia.

OBJECTIUS

General:

Millorar la participació ocupacional de les persones que acudeixen al programa PROA a través de la intervenció amb activitats interdisciplinàries que millorin el seu acompliment en el dia a dia.

Específics:

- Incidir en la construcció i manteniment d'hàbits, rutines i rols necessaris per mantenir-se actiu i influir de forma positiva en la salut.
- Promoure i mantenir l'interès per una ocupació significativa mitjançant el procés de remotivació.
- Disminuir possibles factors de risc a través del coneixement i la pràctica de mesures preventives (ergonòmiques, seguretat, modificacions contextuais).

METODOLOGIA

Aquest programa està destinat a persones amb discapacitat física sobrevinguda en fase postaguda pertanyents al lot 1: zona de Palma i lot 2: zona d'Inca (situada al nord-est de Palma).

Existeixen tres vies de derivació: una primera via interna des dels diferents serveis socials de les zones i redirigides pel mateix IMAS; una segona via, des de l'Hospital Sant Joan de Déu, on poden accedir persones que han passat per una fase prèvia de rehabilitació intensiva, i una tercera via persones individuals que demanen pel programa a l'oficina central de l'IMAS.

Com a criteris d'inclusió es consideren persones majors de 16 anys amb dany físic sobrevingut amb reconeixement del grau de discapacitat superior al 33% i amb capacitat de millorança en la seva autonomia. El programa té un temps màxim de durada de tres anys.

El circuit terapèutic s'inicia amb la derivació per qualsevol de les tres vies comentades anteriorment. Es duu a terme una valoració inicial per part del metge rehabilitador i la treballadora social. S'utilitza el qüestionari WHODAS (versió 2.0); aquesta eina dissenyada per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), permet avaluar les limitacions en l'activitat i restriccions de participació que experimenta la persona independent del diagnòstic mèdic (10), d'aquesta manera, és possible identificar, entre els sis dominis avaluats (comprensió i comunicació, mobilitat i desplaçament, cura

personal, relacions, activitats quotidianes, participació social), quins són els que influeixen en el rendiment ocupacional.

Prenent com a base l'objectiu de la persona, les seves necessitats i segons les àrees que es perceben amb major dificultat es duen a terme les valoracions pels diferents professionals.

En la valoració específica del TO, s'elabora el perfil ocupacional i s'indaga quina és la capacitat d'acompliment percebuda per la persona, hàbits, rutines i rols, així com els ambients en què interactua. Posteriorment, es realitza una reunió amb l'equip per elaborar el Pla Terapèutic Comú (PTC) de la persona. En aquesta reunió, es valora l'adequació als diferents tallers i projectes del programa tenint en compte el seu objectiu personal i interessos detectats, els problemes prioritzats per la família i la disponibilitat horària.

Les dinàmiques de les intervencions són en la seva majoria de caràcter grupal, i en resalta la influència positiva de la interacció social i acompanyada per més d'un professional; això permet que cadascun tingui objectius específics de la seva àrea, però treballats de forma conjunta i en algunes ocasions realitzant un treball transdisciplinari. Totes les activitats dissenyades al programa neixen de necessitats comunes expressades pels participants, per la qual cosa el programa és flexible de cara a crear oportunitats de participació que encara no estiguin duent a terme.

² El reconeixement de la discapacitat es realitza segons el diagnòstic i el puntatge en funció de la necessitat d'ajuda d'una tercera persona o de mobilitat, aquest terme és en l'aspecte legal; cerca el reconeixement de les persones a obtenir beneficis socials per transformar aquelles desigualtats que perduren en les estructures socials i que no solament es remeten a les diferències interpersonals

Es programen revisions de PTC cada tres o sis mesos en què es comenta l'impacte que les intervencions han produït en la rutina i en l'experiència viscuda dels qui hi participen, també l'adequació a aquestes en aquest moment i si cal l'ajust d'activitats (canviant o afegint tallers i/o projectes). A continuació, es mostra l'esquema metodològic de la intervenció de TO (Figura 1)

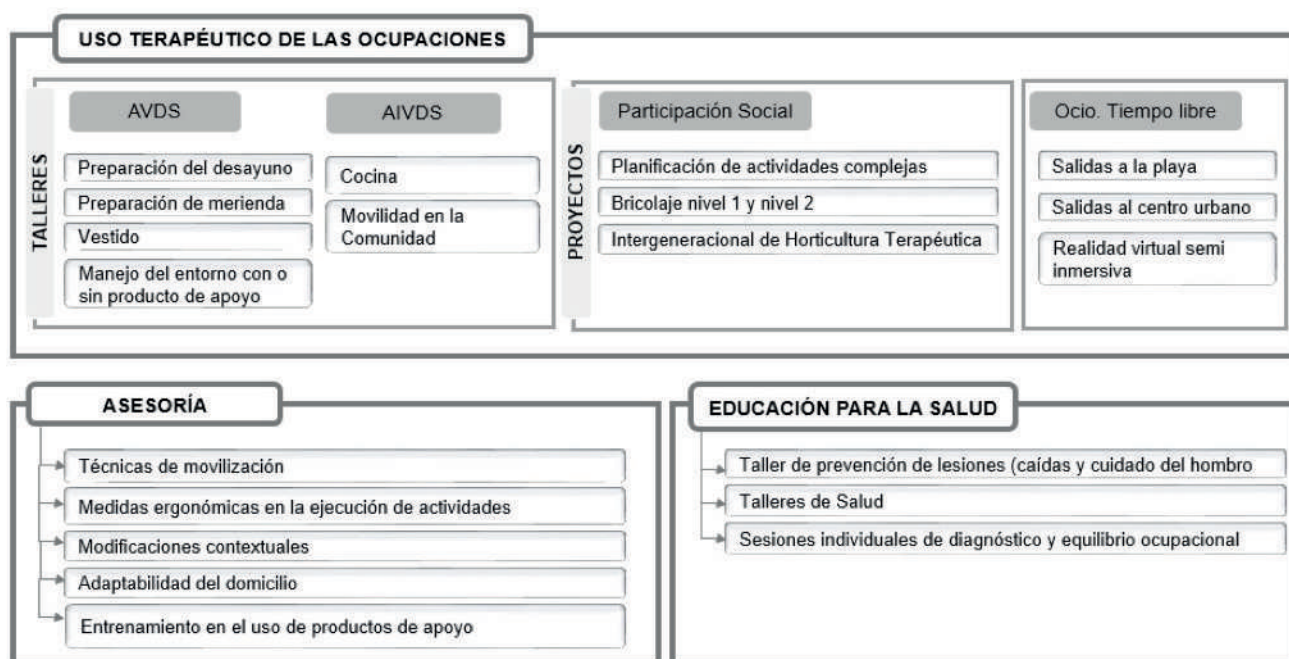

Figura 1. Esquema metodològic de la intervenció de TO en el programa PROA. Elaboració pròpia.

En l'ús terapèutic de les ocupacions es posa l'accent en quatre àrees específiques d'acompliment: activitats de la vida diària (AVD i AIVD), participació social i oci/temps lliure. Es realitza entrenament de les dues primeres, ja que hem observat que són àrees poc consolidades en els tractaments rehabilitadors i en què les persones segueixen presentant dificultats; es duen a terme a través del format taller i durant l'entrenament se li dona importància al context i entorn en què es duu a terme.

En l'àrea de participació social, ressaltem el procés de cocreació per dur a terme projectes que destaquen competències com el treball en equip, la resolució

de problemes, el maneig del temps, les habilitats socials, ús de noves tecnologies i la planificació i organització de tasques orientades a una fi comuna. En oci i temps lliure, es fomenta l'experiència social i la interacció positiva amb l'entorn comunitari a través del procés de facilitació perquè les persones puguin gaudir d'opcions de participació que augmentin el seu interès per connectar-se/construir una xarxa social. En les sortides a platja i al centre urbà també es fomenta la realització d'AIVD i en la realitat virtual semiimmersiva es reforcen les habilitats funcionals i cognitives.

El procés d'assessoria es duu a terme quan el TO o altres professionals de l'equip detecten problemes específics en qualsevol dels tres àmbits: en l'àmbit de la persona (en presència de malalties degeneratives en què és necessària la graduació de l'activitat per seguir facilitant el procés participatiu), en l'àmbit de l'activitat (higiene postural, modificacions contextuais o ús de productes de suport) o en l'àmbit de l'entorn, donant pautes personalitzades per a un acompliment segur a la llar i adaptació de l'entorn. En la majoria de casos es duu a terme un abordatge en conjunt amb la xarxa social de suport (familiars, cuidadors, etc.).

Finalment, el TO participa en el procés d'educació per a la salut aportant coneixements perquè les persones compreguin el seu propi procés de salut-malaltia, abordant problemes que irrompen en un acompliment eficaç i facilitant estratègies que generin un canvi cap a estils de vida saludables. Alguns tallers de salut des de TO són: avantatges de les bones postures, superant barreres: com aconseguir espais accessibles, transferències segures i prevenció de caigudes: estratègies per aixecar-me, entre altres.

Existeixen tallers que duen a terme els altres professionals i que reforcen les destreses d'execució com el taller de noves habilitats, estimulació neurocognitiva, comunicació, Pilates, jocs d'estratègies i activitats esportives. També es van desenvolupar sessions educatives com: què succeeix després de l'ictus, com menjar amb seguretat, primers auxilis, conseqüències del sedentarisme, què podem fer per entendre'ns, cuidant el cuidador, mindfulness per a la vida quotidiana. La freqüència dels diversos tallers és d'1 sessió de 2 hores de durada al mes i estan obertes als familiars i cuidadors.

RECURSOS

El programa compta amb un equip interdisciplinari conformat per professionals de treball social, metge rehabilitador, terapeuta ocupacional, fisioterapeuta, logopeda, psicòleg, neuropsicòleg, tècnic d'activitats esportives, infermera i una administrativa.

Per realitzar les activitats s'utilitzen espais dins de l'hospital com ara sales polivalents, departament de teràpia ocupacional, jardins terapèutics, així com espais comunitaris (col·legi, supermercats, parcs de la zona, platges, etc.). Pel que fa als recursos materials, depenen del projecte que es duu a terme. Es fomenta també la participació en diferents activitats per recaptar fons a l'hora de crear nous projectes.

AVALUACIÓ DEL PROGRAMA

Es fa una avaluació mitjançant dos canals; d'una banda, l'opinió dels participants, que valoren el programa a través d'una enquesta de satisfacció dins de cada projecte, tallers de salut o activitats; i de l'altra, s'utilitza una eina d'avaluació, l'anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) amb la finalitat de fer una autoavaluació per analitzar el desenvolupament del programa en el temps i introduir-hi millores a través del mètode CAME (Corregir debilitats, Afrontar les amenaces, Mantenir fortaleses i Explotar les oportunitats), aquesta valoració es fa cada any.

Finalment, com a mesura d'impacte del programa, el qüestionari WHODAS permet mesurar el canvi de les persones que participen en el programa, a través dels ítems que milloren i els que no; el registre el duu a terme la treballadora social a l'inici i de forma periòdica cada sis mesos; els resultats es comenten amb els

membres de l'equip en les reunions del seguiment de PTC de cada persona i es relacionen amb les valoracions i seguiments de cada professional.

RESULTATS

Des de l'inici del programa PROA el mes d'abril del 2017 fins al 31 de desembre es va atendre un total de 84 persones i el 2018, des del gener fins al desembre, 137 persones. De les persones que van assistir al programa, fins a data d'avui en destaquen més dones que homes i d'edats compreses entre els 41 i els 65 anys, totes elles amb seqüeles d'alguna patologia d'origen neurològic. Respecte al grau de discapacitat que tenen les persones del programa, destaca d'entre el 71% i el 90%, seguit del 51% i el 70%.

S'ha atès 4 persones amb un grau de discapacitat del 91%, amb qui els objectius d'intervenció van anar més orientats cap a l'assessoria a la família perquè aquestes persones poguessin participar de manera adaptada però més activa en alguna de les tasques del seu interès, per ex. utilitzar de manera autònoma la cadira de rodes elèctrica dins del domicili, per tenir accés a l'ordinador o l'accés a noves tecnologies amb adaptacions que els permetien augmentar el seu nivell de comunicació i socialització. Cal destacar que moltes de les persones que assisteixen al programa són remeses pel mèdic rehabilitador de l'equip per a valoració i intervenció de TO tant de manera individual com grupal dins dels diversos projectes interdisciplinaris existents.

BIBLIOGRAFIA

1. World Health Organization. Standards for Health Promotion in Hospitals [Internet]. 2004. Disponible a: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0006/99762/e82490.pdf
2. Algar Lombardo I, Romero Ayuso DM. Terapia Ocupacional en la cartera de servicios de Atención Primaria: ¿Es posible? TOG (La Corunya). 2012;9:1-30.
3. Campos Alcaide I, Andreu Mestre C. L'atenció sociosanitària a Mallorca. A: Anuari de l'envelliment. Palma de Mallorca; 2009. p. 127-55.
4. Nahr ME. Promoción y Prevención en Terapia Ocupacional. Cuadernos de la Escuela de Salud Pública. 2014;2(88):60-5.
5. Alonso Palacio LM, Escorcia de Vásquez I. El ser humano como una totalidad. Salud Uninorte [Internet]. 2003;17:3-8. Disponible a: <http://www.redalyc.org/pdf/817/81701701.pdf>
6. Pérez Castro J, González Osorio P. Los servicios profesionales para las personas con discapacidad. Principios, valores y dilemas éticos. Rev Española Discapac. 2017;6(1):113-37.
7. Ávila Álvarez A, Martínez Piédrola R, Matilla Mora R, Máximo Bocanegra M, Méndez Méndez B, Talavera Valverde MA et al. Marco de trabajo para la práctica de terapia ocupacional: dominio y proceso. 2a edició. [Traducció]. [Internet]. 2010. Disponible a: <http://www.terapia-ocupacional.com/aota2010esp.pdf>
8. Whiteford G, Townsend E. Participatory Occupational Justice Framework (POJF 2010): enabling occupational participation and inclusion. A: Occupational Therapies without Borders. Vol. 2, Towards an ecology of occupation-based practices. Churchill; 2010.
9. De las Heras CG, Llerena V, Kielhofner G. zProceso de remotivación: Intervención progresiva para individuos con desafíos volicionales severos. Versió 1.0. [Traducció]. Chicago; 2003
10. Organización Mundial de la Salud. Medición de la Salud y la Discapacidad. Manual para el Cuestionario de Evaluación de la Discapacidad de la OMS. 2015.

Serveis als col·legiats:

Accés a l'Àrea del Col·legiat / Perfil: tots els col·legiats disposen d'un nom d'usuari i contrasenya per accedir a una àrea de la pàgina web amb informació rellevant i restringida per als col·legiats i d'un perfil professional on mostrar les dades que cada col·legiat desitgi.

Comunicacions: el COTOC edita La Revista del COTOC, una publicació semestral per als seus col·legiats; publica de manera regular notícies d'actualitat relacionades amb la professió; mensualment envia el Breus, un butlletí electrònic amb un recull de les notícies més rellevants d'aquest període.

Biblioteca: el COTOC té a la disposició dels col·legiats el servei de Biblioteca, amb un fons documental al servei dels col·legiats.

Carnet de col·legiat: document identificatiu com a terapeuta ocupacional col·legiat.

Formació contínua: els col·legiats podran gaudir de descomptes especials en els cursos que organitza el COTOC. També podran gaudir-ne en aquelles entitats amb conveni signat.

Jornades del COTOC: el COTOC realitza durant tot l'any diferents jornades, algunes de les quals gratuïtes com les pròpies del Col·legi, que aquest any ha celebrat les IV Jornades del COTOC, Teràpia ocupacional, acompanyament al final de la vida. També forma part de diversos comitès d'organització de jornades juntament amb altres entitats.

Intercanvi professional: des del COTOC s'organitzen diferents espais d'intercanvi com són xerrades, la celebració del dia de la TO, intercanvis formatius entre col·legiats...

Comissions delegades de la junta de govern i seccions (grups d'especialització i grups territorials):

són agrupacions de persones col·legiades que desenvolupen activitats relacionades amb una temàtica concreta en benefici dels seus propis objectius i de les finalitats de l'entitat.

Comissió Científica: es crea la primera Comissió Científica del COTOC. L'objectiu és contribuir al desenvolupament científic de la teràpia ocupacional, promoure l'esperit de recerca dins de la nostra professió i contribuir a ampliar les evidències científiques pròpies de la disciplina.

Consell deontològic: té com a objectiu fer difusió-dinamització del codi, fer formació sobre el codi deontològic, valorar possibles casos amb conflicte ètic provinents de ciutadans o dels mateixos col·legiats, aplicar el codi deontològic del COTOC als casos amb conflicte ètic i crear una ruta i protocol de demanda i valoració de situacions que tinguin conflicte ètic.

Assessorament laboral, fiscal i jurídic: els col·legiats podran disposar d'assessorament sense cost addicional amb una empresa externa i gaudir d'un descompte especial en les gestions dutes a terme.

Borsa de treball: el COTOC ofereix un servei de borsa de treball exclusiu per als col·legiats.

Consulta les novetats a la nostra web!

Assegurança de responsabilitat civil professional: els col·legiats podran gaudir opcionalment d'aquesta pòlissa col·lectiva a un preu molt reduït.

Descomptes a entitats amb conveni: el COTOC disposa d'una sèrie de convenis signats amb diferents empreses per tal que els col·legiats puguin gaudir d'una sèrie de descomptes en les seves compres.

I... a l'última pàgina es detallarà quins descomptes s'ofereixen!

Consultes

Bona tarda,

Sóc terapeuta ocupacional. Estic cursant el segon any del Màster d'Estimulació Neurològica de la UVic. He de realitzar les pràctiques del màster i estic buscant centres per internet que siguin de l'àmbit, però no en trobo gaires. No sé si vosaltres teniu aquesta informació i em sabríeu dir centres de neurorehabilitació que tinguin la figura del TO.

**Agrairia una resposta,
Moltes gràcies**

Bon dia,

A grans hospitals com Vall d'Hebron o Bellvitge disposen de terapeutes ocupacionals a neurorehabilitació. L'Institut Guttmann està especialitzat en aquesta àrea i hi treballen uns quants terapeutes ocupacionals, també hi ha la Unitat d'Estimulació neurològica. En altres recursos podràs trobar terapeutes que compaginen l'atenció a diferents afectacions.

Salutacions cordials,

Bon dia!

M'agradaria saber si poden informar-me de quins màsters o postgraus oficials online existeixen a Espanya actualment. Moltes gràcies per l'ajuda!

Bon dia,

Existeixen diferents màsters oficials online a Espanya. Les principals universitats són la UNED, UOC i UNIR. Pots revisar-ne les propostes formatives en les seves pàgines web. Quedem a la teva disposició per a qualsevol aclariment,

Salutacions,

Bona tarda,

En relació amb la teva consulta, t'informem que actualment és el metge qui pot signar el document PAO (prescripció d'article ortoprotètic). Tanmateix, en moltes ocasions són els terapeutes ocupacionals els encarregats de valorar i d'identificar el producte més adient així com les seves possibles adaptacions.

Des del COTOC l'any 2016 es va demanar al departament de Salut de la Generalitat de Catalunya que instés al Ministeri de Salut la modificació de l'Annex VI del Reial Decret 1030/2006, de 15 de setembre perquè s'autoritzés els terapeutes ocupacionals a pres-

**Bona tarda, sóc col·legiada del COTOC i tinc una consulta: els TO podem prescriure PAO? En quins casos?
Moltes gràcies!**

criure determinats productes de suport inclosos en la prestació ortoprotètica. Actualment l'annex citat està en revisió des del mateix ministeri i sol·licitarem novament que se'ns anomeni específicament com a prescriptors de determinats productes de suport.

En aquest sentit, és molt important que els terapeutes ocupacionals siguem coneixedors dels productes de suport corresponents als codis utilitzats, així com fer les recomanacions que considerem segons el cas.

Restem a la teva disposició per a qualsevol dubte.
Salutacions cordials.

Benvolguts,

Us escric perquè atenc una família que acaba de comprar un bipedestador nou per a la seva filla i volen vendre l'antic. És un producte de suport que val uns 2.000 € i la família el voldria vendre per molt menys.

Coneixeu algun banc d'ajudes de segona mà per a famílies? Hi ha algun altre lloc on pugui enviar la família?

Aquests productes són molt cars i és una llàstima que no l'aprofiti ningú.

El bipedestador és el Bipedestador Robin suport pèlvic i està en molt bon estat.

Adjunto una imatge del producte.

Gràcies a l'avançada,

Bona tarda,
He preguntat a la Junta per poder ajudar-te i em responen el següent:
- Els bancs "voluntaris" només accepten donacions.
- El taulell d'anuncis de la Guttman. És un bon lloc on posar aquest tipus d'ajuda tècnica, ja que atenen moltes persones adultes i infants amb dificultats neurològiques. També s'hi pot anar presencialment o trucar-hi perquè puguin anunciar-ho en paper al suro de l'hospital destinat a aquest afer.

Salutacions,

Bon dia,

Tinc una filla de 22 anys. Vivim a Barcelona. La meua filla està diagnosticada d'autisme i retard. Té llenguatge i fins a un cert punt és independent: menja sola, es vesteix sola... però hi ha certs aspectes d'autonomia que no ha aconseguit. Amb mi no hi ha forma que aprengui, per exemple, a dutxar-se bé, rentar-se el cap, raspallar-se les dents... Jo crec que és degut a la meua indulgència, la meua poca paciència i la mandra d'ella.

Amb la meua petició m'agradaria trobar una terapeuta que, a l'ésser una persona aliena a casa nostra, pogués aconseguir que fos més independent. A la terapeuta potser li faci més cas i pugui avançar la meua filla en això.

Gràcies per tot.

Des del COTOC no podem facilitar-te les dades de professionals, però et proposem dues opcions:

- 1) Fer una cerca activa a través del directori del col·legi, adjuntem l'enllaç.
- 2) Publicar una oferta en l'espai de borsa de treball, aquí trobaràs l'enllaç.

Quedem a la teua disposició per a qualsevol altre aclariment,

Salutacions cordials

**Hola, estic col·legiada,
La meva consulta és la següent: m'agradaria presentar-me a l'oferta pública de 4 vacants de TO per treballar en salut mental en un hospital.
Però abans de res, m'agradaria saber quant cobra anualment i en brut un terapeuta ocupacional que treballa per a l'empresa pública, ja que, suposant que aprovés aquestes oposicions, hauria de fer un canvi de vida i domicili important que no faria si el sou brut anual és molt menys del que estic cobrant ara.**

Moltes gràcies,

Bon dia,

La retribució s'especifica en els annexos del següent conveni: Conveni col·lectiu de treball dels hospitals d'aguts, centres d'atenció primària, centres sociosanitaris i centres de salut mental, concertats amb el Servei Català de Salut.

Consta de salari base més diferents complements salarials, segons característiques del lloc de treball i el nivell en què se situaria el treballador.

Per a més informació et recomanem contactar directament amb l'entitat convocant.

Una salutació,

Hola, bon dia,

Sóc terapeuta ocupacional, actualment estic treballant en una escola especial a Andorra. M'agradaria fer-vos una consulta sobre si sabeu quins tests estandarditzats validats amb discapacitat intel·lectual hi ha per poder valorar les AVD, els processos cognitius i les habilitats motrius. Actualment estem administrant el Pedi-Cat i el BOT, però resulta que només és fins als 21 anys, i ens agradaria poder administrar els tests en població adulta.

Moltes gràcies!

Benvolguda,

Disculpa per la demora en resposta. En relació amb la teva pregunta sobre tests estandarditzats validats per a població amb discapacitat intel·lectual, no ens en consta cap, però et facilitem un llistat d'escales que s'utilitzen en població adulta en salut mental que esperem que et serveixin:

1. INVENTARI DE TASQUES RUTINÀRIES (AMPLIAT) '(RTI-E) Routine Task Inventory – Expanded (RTI-E)' (Allen).

L'inventari de les tasques rutinàries es pot pensar com una anàlisi de l'activitat i un instrument d'avaluació funcional. L'RTI intenta determinar el grau d'afectació i interferència en l'acompliment de les tasques

diàries a través de l'observació del comportament en les tasques.

El comportament rutinari de les tasques és entès com el funcionament ocupacional en les àrees d'auto-cura, les activitats instrumentals a la llar i a la comunitat, en la comunicació social com la comprensió i l'expressió verbal i escrita, en la preparació per a les relacions i el funcionament en el treball. L'objectiu de la valoració del comportament de les tasques rutinàries és promoure el funcionament segur i rutinari de les ocupacions valorades d'un individu, per maximitzar la participació en situacions de la vida.

2. BELS (Basic Everyday Living Skills)

Aquest qüestionari ha estat dissenyat per avaluar els canvis en l'acompliment de les habilitats de la vida diària en persones que pateixen una malaltia mental de llarga durada. Es compon de 26 preguntes, cadascuna de les quals descriu un comportament concret. Cada pregunta es divideix en dues escales:

- (a) Una escala de tres parts sobre el grau d'oportunitat per a la realització d'activitats de forma independent.
- (b) Una escala de cinc parts sobre el nivell real de realització de cada activitat de la vida diària.

3. KELS (The Kohlman Evaluation of Living Skills)

La KELS és una avaluació de teràpia ocupacional dissenyada per valorar l'autonomia de la persona per viure sola. Ajuda a la identificació de l'acompliment en les diferents àrees ocupacionals, definint en quines necessita assistència per a la posterior integració

amb èxit de l'individu al seu medi natural.

4. QÜESTIONARI OCUPACIONAL (Riopel, N. i Kielhofner, G.)

Avaluació de la identitat ocupacional on s'avaluen els rols i els hàbits. El qüestionari ocupacional és una autoavaluació qualitativa sobre els hàbits en un dia rutinari.

El qüestionari ocupacional avalua l'organització de la rutina d'una persona en relació amb la seva volició. Demana a la persona dur a terme una descripció detallada de l'ús típic del seu temps i utilitza una escala de resposta tipus Likert per als aspectes de sentit d'eficàcia personal, importància i grau de plaer durant la participació en aquestes activitats. El qüestionari ocupacional li demana a la persona completar l'instrument en dues parts. Primer completar el llistat d'activitats que duu a terme cada mitja hora en un dia típic de la setmana i classificar cada activitat ja sigui com a Treball, Activitat de la Vida Diària, Oci o Descans. Després, se li demana contestar les quatre preguntes per a cada activitat. Aquestes preguntes inclouen com de bé la persona pensa que realitza cada activitat, com n'és d'important per a ell/ella i quant gaudeix en fer-la (2).

Es recomana abocar els resultats del qüestionari ocupacional en un pastís de vida o roda de la vida.

5. Bateria d'avaluació cognitiva 'Loewenstein Occupational Therapy Cognitive Assessment' (LOTCA).

Salutacions cordials,

Descomptes per a col·legiats

Crishe Proyectos Integrales SL.

Si el col·legiat autoritza l'exclusivitat de la venda del seu habitatge, es faran càrrec del cost del certificat energètic i de la cèdula d'habitabilitat. Si l'habitatge ja presenta certificat energètic i cèdula d'habitabilitat, oferiran descompte en honoraris. Si el col·legiat autoritza l'exclusivitat del lloguer del seu habitatge, es faran càrrec de la gestió del canvi de subministraments.

Viemocions

Ofereix un 10% de descompte en tots els paquets i altres productes turístics, tant en els estàndard oferts al nostre web, com en els que es puguin fer a mida sota petició. A més es podran fer ofertes puntuals amb condicions més avantatjoses.

Contacta'ns i et donem el codi descompte!

J. Guzman Ajudes Tècniques i Ortopèdia.

10% de descompte en qualsevol compra que realitzin els col·legiats a les botigues J. Guzmán. Ara J. Guzmán també és pioner a Barcelona en l'obertura d'un establiment que té com a principal objectiu la millora de l'accessibilitat als habitatges i una cartera d'habitatges i serveis per eliminar barreres arquitectòniques i per adaptar habitatges a persones amb mobilitat reduïda

Promentrada

Descomptes exclusius que poden arribar al 50% a Barcelona i Madrid. Contacta amb info@cotoc.cat i et proporcionarem l'usuari i contrasenya per accedir a un espai personalitzat de Promentrada amb el logotip del COTOC.

Mar Esteller

MAR ESTELLER
traducció, correcció, interpretació

Ofereix als col·legiats un 15% de descompte en serveis de traducció, correcció i interpretació de textos al català, castellà, anglès, francès i Italià. Mar Esteller traductora, correctora, intèrpret.

Librería Médica Axón.

AXON

Bonificarà als col·legiats del COTOC amb un 10% de descompte en llibres, subscripcions a revistes, multimèdia o qualsevol article que es comercialitzi i que s'aboni al comptat. Els costos d'enviament seran gratuïts.

Artgraf

Ofereix als col·legiats del COTOC un 10% de descompte en qualsevol comanda d'impressió o compra.

EIO Asesores

Ofrece a los colegiados de forma gratuita asesoramiento fiscal, laboral y jurídico en consultas generales (vía telefónica o vía correo electrónico) y descuento del 20% en cualquier encargo como rentas, presentaciones, consultas extensas no contempladas en las de la cuota COTOC... Infórmate en info@cotoc.cat

**Més
descomptes a la
web!**

Normes de publicació

NORMES DE PUBLICACIÓ – LA REVISTA DEL COTOC

El COTOC ofereix un espai als professionals i entitats vinculades al món de la teràpia ocupacional per publicar diferents articles d'interès professional a *La Revista del COTOC* que s'edita semestralment.

Les normes per a la publicació dels articles a *La Revista* són les següents:

1.- Idioma:

Les llengües del COTOC són el català i el castellà, que en seran les llengües utilitzades preferentment. Tot i així, si l'autor vol publicar l'article en anglès o francès, també s'acceptarà.

2.- Format:

Extensió: entre 2.000 i 4.000 paraules (de 3 a 6 pàgines)

Font: Arial, 11 punts

Paràgraf: ús de l'interlineat senzill. L'espaiat entre paràgrafs serà doble, l'inici d'aquests no tindrà sagnat.

Títols: la gradació tipogràfica que s'utilitzarà segons la jerarquia serà la que s'exposa a continuació:

Primer nivell: negreta, cos de 14 punts

Segon nivell: negreta, cos de 12 punts

Tercer nivell: cursiva, cos de 12 punts

Es poden incloure imatges, gràfics, taules i figures.

Aquest material s'enviarà en diferents arxius en format PDF o JPG. Han d'anar numerats consecutivament amb numeració aràbiga, i han de portar un títol clar, i, si és necessari, amb llegenda breu i descriptiva.

Totes les descripcions s'enviaran en un altre document en format Word.

Un document pel text (*Word*)

Un arxiu per cada fotografia, taula, figura o imatge (*PDF o JPG*)

Un document amb les descripcions de totes les il·lustracions (*Word*)

3.- Contingut:

Els temes dels articles han d'estar vinculats al món de la teràpia ocupacional. Basant-nos en el concepte de multidisciplinarietat, entenem que tots els professionals es nodreixen dels coneixements associats a diferents ciències.

Quan es presentin casos, s'ha de protegir l'anonimat de les persones o usuaris, i serà responsabilitat dels autors preservar els aspectes ètics i garantir que els casos exposats compten amb el consentiment informat adequat.

L'article ha d'incloure un breu resum (*abstract*) en què s'introdueixi el tema i l'objectiu de l'escrit.

Els articles hauran d'especificar com a mínim tres paraules clau (*key words*).

Si és un article d'investigació, haurà d'incloure també la metodologia emprada, els principals objectius, la discussió dels resultats amb relació al marc teòric escollit i les principals conclusions a les quals s'ha arribat.

Paraules clau: entre 3 i 8

Resum o **abstract**: entre 50 i 200 paraules

Cada figura s'haurà de citar en el text, en ordre consecutiu.

En cas d'incloure bibliografia se seguirà la normativa de Vancouver.

4.- Drets d'autor:

Preferentment, es publicaran articles inèdits escrits per encàrrec al COTOC.

Un cop fet el primer contacte, la Vocalia de Comunicacions del COTOC proporcionarà un contracte sota una llicència Creative Commons Reconeixement-No-Comercial-SenseObraDerivada 3.0 Unported. Aquest s'ha de retornar signat per tots els autors en cada una de les pàgines.

En cas de tractar-se d'articles sencers o reproduccions parcials publicades amb anterioritat, poseu-vos en contacte amb la Vocalia de Comunicacions, concretament amb: comunicacions@cotoc.cat

5.- Procediment que cal seguir:

Les dates d'entrega del material per publicar seran:

- Per a la publicació de la revista del juny, data màxima d'entrega abril
- Per a la publicació de la revista del desembre, data màxima d'entrega novembre

6.- Notificació de l'acceptació:

Un cop rebut i revisat l'article, la Vocalia de Premsa es posarà en contacte amb els autors per tal de notificar-ne l'acceptació o no.

En cas que la resposta sigui afirmativa i es publiqui l'article a La Revista del COTOC, aquests rebran un certificat en què s'acrediti la publicació de l'article així com un exemplar gratuït de La Revista.

7.- Contacte:

Els materials s'enviaran per correu electrònic, en forma de fitxers adjunts, preferentment en versió igual o superior a *Word 97* a: premsa@cotoc.cat

COTOC

Collegi de Terapeutes
Ocupacionals de Catalunya

COTOC

C. Vilapicina núm. 49, bxs.

08031 Barcelona

info@cotoc.com

www.cotoc.cat

ISSN: 2339-8035